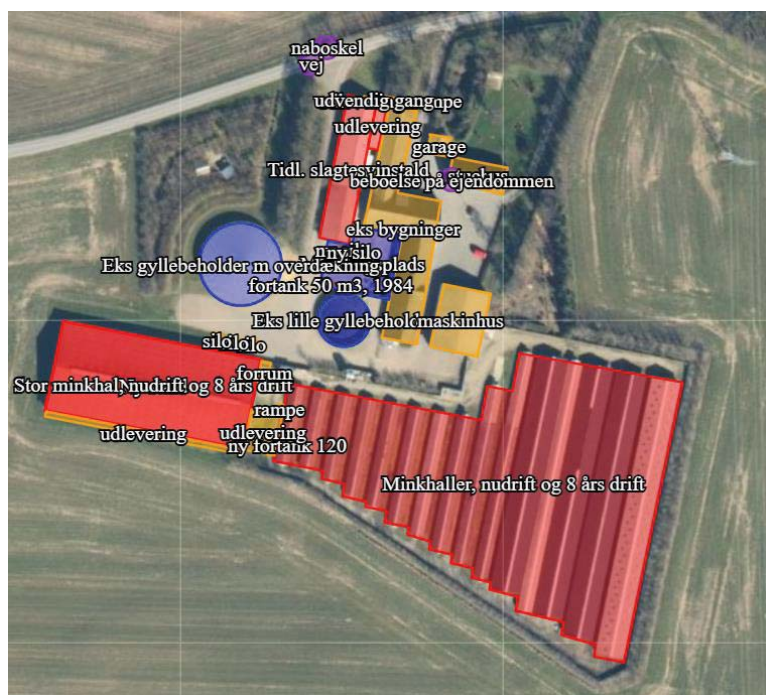

Miljøkonsekvensrapport

miljøgodkendelse efter § 16a

Sl.svin, IE-husdyrbrug

Ansøgningskema:

❖ 246.511

Tolsgårdvej 1

7600 Struer

Udarbejdet af:

Miljøfaglig Chef Nina Gamby

Gråkjær A/S, Fabersvej 15, 7500 Holstebro. Tlf: 96 13 55 55

Mail: ng@graakjaer.dk. Mobil: 24 85 73 56

INDHOLD

1.1	Oplysninger m.v. til miljøkonsekvensrapport	4
1.1.1	oplysninger om IE-Husdyrbruget	5
1.2	Ikke teknisk resumé	6
1.3	Oplysninger om ansøger og Ejerforhold	8
1.3.1	Andre husdyrbrug	8
1.4	Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte	10
1.4.1	Indretning, drift og produktionsareal	10
1.5	Lokalisering og beliggenhed	18
1.5.1	Faste afstandskrav	20
1.5.2	Kort over Fredninger og beskyttelseslinjer	22
1.6	Foranstaltninger til begrænsning af det ansøgtes virkning på miljøet	24
1.6.1	Ammoniakemission	24
1.6.2	Ammoniakdeposition til naturområder	24
1.6.3	Lugtgeneafstande og lugtemission	30
1.7	Øvrige emissioner og genebegrænsende foranstaltninger	32
1.7.1	Støj	33
1.7.2	Rystelser	33
1.7.3	Lys	34
1.7.4	Fluer og skadedyr	34
1.7.5	Støv fra stalde og foder	35
1.7.6	Rengøring	35
1.7.7	Spildevand og vandforbrug	35
1.7.8	Energiforbrug og ventilation	36
1.7.9	opbevaringskapacitet og gyllehåndtering	36
1.7.10	Affald og kemikalier	36
1.7.11	transporter til og fra ejendommen	37
1.8	Egenkontrol og dokumentation	39
1.8.1	Dokumentation:	39
1.9	BAT-emissionsniveau, Ammoniak	40
1.9.1	Teknologier og til- og fravalg af teknologi	41
1.9.2	BAT daglig drift	42
1.9.3	BAT Fodring	42
1.9.4	BAT Opbevaring af husdyrgødning	42
1.9.5	Management	44
1.9.6	Forebyggelse af uheld	44
1.9.7	Beredskabsplan	45

1.9.8	Redegørelse for uheld.....	45
1.9.9	Uheld med gylle	45
1.9.10	Døde dyr	45
1.9.11	Strømsvigt.....	45
1.10	Husdyrbrugets ophør	46
1.11	Generelle virkninger.....	47
1.11.1	Grænseoverskridende virkninger på Miljøet	47
1.11.2	Befolkningen og menneskers sundhed.....	47
1.11.3	Biologisk mangfoldighed i forhold til kategori 1– og 2-natur samt bilag IV-arter 47	
1.11.4	Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.....	48
1.11.5	Materielle goder, kulturarv og landskabet.....	49
1.11.6	Miljøledelse	49

1.1 OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Nedenstående er uddrag fra Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, bilag 1 pkt. E:

Miljøkonsekvensrapporten skal udover eller med udgangspunkt i oplysningerne i pkt. B mindst omfatte følgende oplysninger:

- 1) *En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om*
  - a) *det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,*
  - b) *det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,*
  - c) *det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, og*
  - d) *den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.*
  - e) *alle yderligere oplysninger omhandlet i bilagets pkt. F nedenfor, som er relevante for de særlige karakteristika, der gør sig gældende for det ansøgte og for det miljø, der kan forventes at blive berørt.*
- 2) *Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne, hvis det ansøgte vedrører et IE-husdyrbrug.*
- 3) *Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.*

Ud over ovenstående oplysninger i miljøkonsekvensrapporten er medtaget relevante oplysninger i henhold til bekendtgørelsens bilag 1 punkt F.

Det er ansøgers vurdering, at denne rapport indeholder alle oplysninger, som bør indeholdes i en miljøkonsekvensrapport.

De indsatte luftfoto m.v. kommer fra www.husdyrgodkendelse.dk eller www.arealinfo.dk

1.1.1 OPLYSNINGER OM IE-HUSDYRBRUGET

I forbindelse med implementering af EU-direktivet om industrielle emissioner, skal driftsherren informere kommunen om manglende overholdelse af vilkår samt at driftsherren ved ophør som IE-husdyrbrug skal give kommunen besked om og komme med en redegørelse i forhold til Jordforureningsloven. Ved godkendelse af husdyrbruget med overholdelse af beskyttelsesniveauerne, vurderer ansøger at gældende EU-lovgivning er implementeret.

Der er i februar 2017 offentliggjort BAT konklusioner for husdyrbrug, hvilket medfører, at et IE-brug skal opfylde betingelser for miljøledelse fra det tidspunkt, hvor der meddeles godkendelse efter §16a stk. 2.

Miljøledelsen skal omfatte:

- en formuleret miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- fastsætte miljømål,
- udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- minimum 1 gang årligt evaluerer miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner
- minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Ansøger er gjort opmærksom på at dette er gældende lovgivning

1.2 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Kort beskrivelse af tidligere godkendelser og nuværende ansøgning

Der er tidligere meddelt en §11 miljøgodkendelse til minkproduktion. Den blev meddelt 22. april 2015. eftersom minkerhvervet blev stoppet i Danmark ansøges der nu om at etablere en sl.svinproduktion. Der bygges ingen nye bygninger, alt produktion foregår i det eks. bygningssæt.

Nærværende tekstbilag er beskrevet med udgangspunkt i de oplysningskrav, der fremgår af bilag 1 i *Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug*. Ønskes der yderligere oplysninger kan de indhentes ved sagsbehandlingen af sagen.

Ændringer i produktionsomfang, stalde og husdyrgødningslagre

Det eks. bygningssæt anvendes til sl.svin. Der er 2.039 m² produktionsareal, dette betyder der er mellem 2.700-3.100 stipladser, hvilket betyder produktionen er under IE grænsen, men der er 5.179 kg NH₃/år. Der etableres gyllekøling i den eks. minkhal til reduktion af ammoniak fra staldanlægget.

Der etableres en udlevering i forbindelse med minkhallen og de eks. sl.svinestalde. Ved minkhallen etableres ligeledes et forrum og en fortank.

Beliggenhed

Ejendommen er placeret, så lugtgenerne fra det samlede anlæg ikke overstiger grænseværdierne for hhv. nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Dette er beregnet i Husdyrgodkendelse.dk.

Ejendommen er beliggende udenfor fredninger beskyttelseslinjer.

Produktionens påvirkning af omgivelserne

Lugtmission

Lugtgenerne fra udvidelsen af husdyrbruget forventes ikke at genere omkringboende, eftersom lugtgeneafstandene til hhv. enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Samlet ammoniakemission, BAT emissionsniveau og ammoniakdeposition på naturområder

Den samlede ammoniakemission fra husdyrbrugets er på i alt 4.040,1 kg N. BAT emissionsniveauet er opfyldt.

Alle afskæringskriterier til kategori 1, 2 og 3 natur er overholdt.

Det nærmeste §7 naturområde ligger ca. 2,9 km sydvest for ejendommen og det nærmeste Natura2000-område ligger mere end 9 km sydvest for ejendommen.

Ca. 700 m sydøst for staldene ligger en mose registreret som § 3 Natur. Der er ingen merbelastning over 1 kg til dette område.

Anvendelse af Bedst Anvendelig Teknik

Der er anvendt BAT indenfor følgende områder: Energi, vand, management, foder, staldindretning.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Alternative løsninger har været diskuteret, men det vurderes, at det ansøgte projekt tager hensyn til naboer og omgivende natur og miljø og opfylder kravene til en effektiv

husdyrproduktion. Eftersom det udelukkende er eks. staldanlæg der anvendes, er det ikke muligt at ændre bygningernes placering. Det er valgt at anvende eks. bygningssæt og ændre det fra mink til sl.svin, så bygningerne på ejendommen bliver anvendt fremover til husdyrproduktion. Det er den store minkhal, der anvendes til sl.svin og de eks. stalde.

0-alternativet beskriver forholdene, hvis udvidelsen ikke finder sted. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende godkendelse, hvilket betyder at der kan indsættes mink i anlægget igen.

1.3 OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

1. Husdyrbruget

CVR-nummer for husdyrbruget

19101983

Navn på husdyrbruget *

Tolsgårdvej 1 - Mink til slagtesvin

Beliggenhedsadresse *

Tolsgårdvej 1

Postnummer *

7600

By *

Struer

Økologisk husdyrbrug

Vælg typen af IE-husdyrbrug

IE-slagtesvin

Lugtberegningen er erstattet af en konkret OML-beregning

Ikke angivet

Husdyrbrugets ejendomsnummer *

9943072

Kommunenavn: Struer

Matrikel: 1ad - Den sydlige Del, Vejrum

Matrikel: 6g - Nr. Holmgård Hgd., Møborg

CHR-numre

2. Ansøger

Ansøgers navn *

John Ahle Mortensen

Ansøgeradresse *

Tolsgårdvej 1

Postnummer *

7600

By *

Struer

Telefonnummer *

40314030

E-mailadresse (En valid email er påkrævet for ansøger og/eller repræsentant)

john.ahle@hotmail.com

4. Repræsentant (konsulent)

CVR-nummer for repræsentant (konsulent)

39601966

Virksomhedsnavn

Gråkjær Landbrug A/S

Virksomhedsadresse

Fabersvej 15

Postnummer

7500

By

Holstebro

Navn på repræsentant (konsulent)

Miljøfaglig Chef Nina Gamby

Telefonnummer

24857356

E-mailadresse (En valid email er påkrævet for ansøger og/eller repræsentant)

ng@graakjaer.dk

1.3.1 ANDRE HUSDYRBRUG

Husdyrbruget er ikke teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Det er erhvervsmæssigt nødvendigt at ansøge om denne godkendelse, eftersom minkproduktion er blevet nedlagt og det ønskes ikke at etablere mink på ejendommen igen. For at bygningerne bliver anvendt til noget er det valgt at etablere en sl.svineproduktion i det eks. bygningssæt. Dette er med til at udnytte de eks. rammer der er på ejendommen i dag.

Derudover er det efter en samlet vurdering af andre landskabelige og driftsmæssige årsager vurderet at ejendommen ikke vil påvirke det omkringliggende landskab.

1.4 OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

1.4.1 INDRETNING, DRIFT OG PRODUKTIONSAREAL

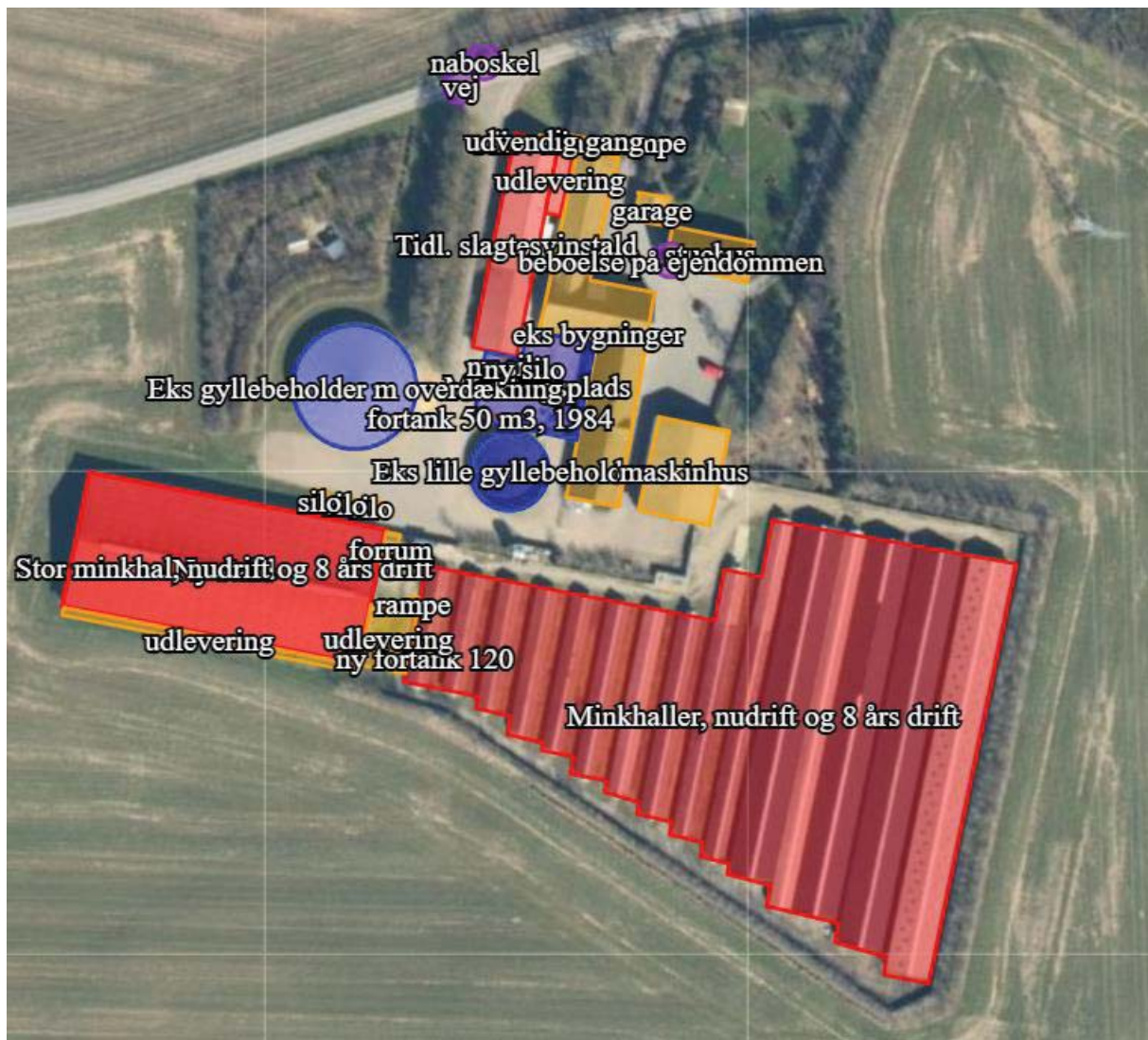
Der er i dag et produktionsareal på 3.126 m² til mink. Dette ændres til 2.039 m² profduktionsareal til sl.svinproduktion i eks. bygningsæt.

2. Overblik over stalde og produktioner

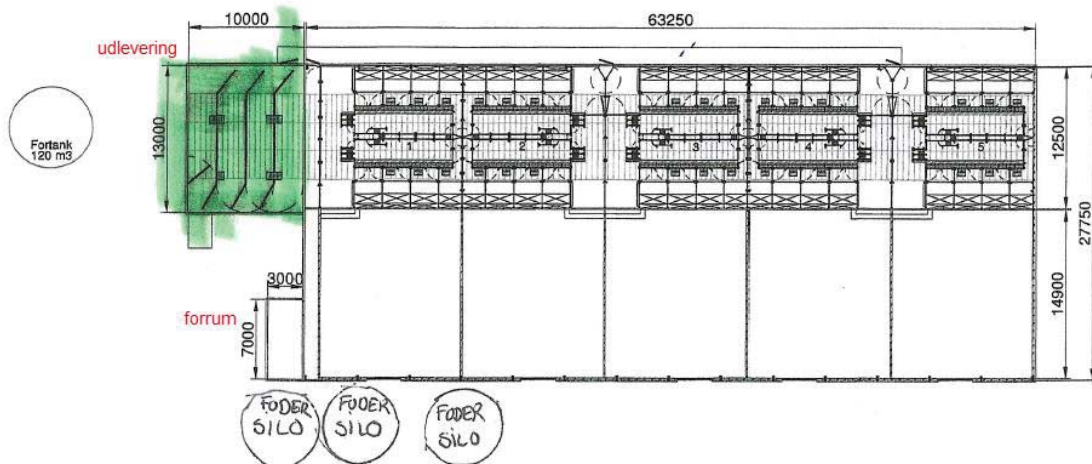
Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Ny stald	1863	Naturlig ventilation	3 m	(#715939) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	699
				(#715872) Slagtesvin. Dybstrøelse, hele arealet	0	943
Tidl. slagtesvinstald	442	Mekanisk ventilation	6 m	(#715875) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	360
udlevering	50	Blandet ventilation	3 m	(#715881) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	37
Sum						2089
Nudrift						
Stor minkhal, nudrift og 8 års drift	1837	Naturlig ventilation	6 m	(#715877) Mink. Bure og gødningsrender	0	590
Minkhaller, nudrift og 8 års drift	6826	Naturlig ventilation	3 m	(#715880) Mink. Bure og gødningsrender	0	147
				(#715879) Mink. Bure og gødningsrender	0	2389
Sum						3126
8 års drift						
Stor minkhal, nudrift og 8 års drift	1837	Naturlig ventilation	6 m	(#715876) Mink. Bure og gødningsrender	0	590
Minkhaller, nudrift og 8 års drift	6826	Naturlig ventilation	3 m	(#715878) Mink. Bure og gødningsrender	0	2389
Sum						2979

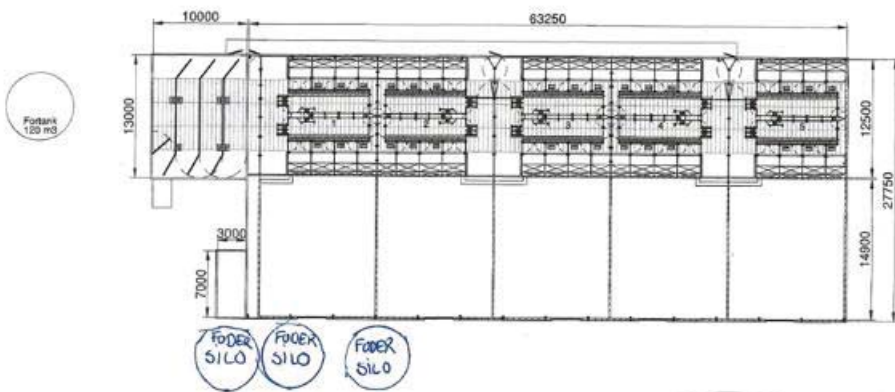
Ejer har stået for opmåling af produktionsarealer: der er vedlagt tegninger over produktionsarealerne.

Situationsplan:

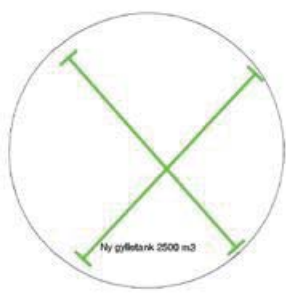
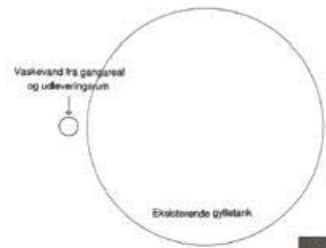

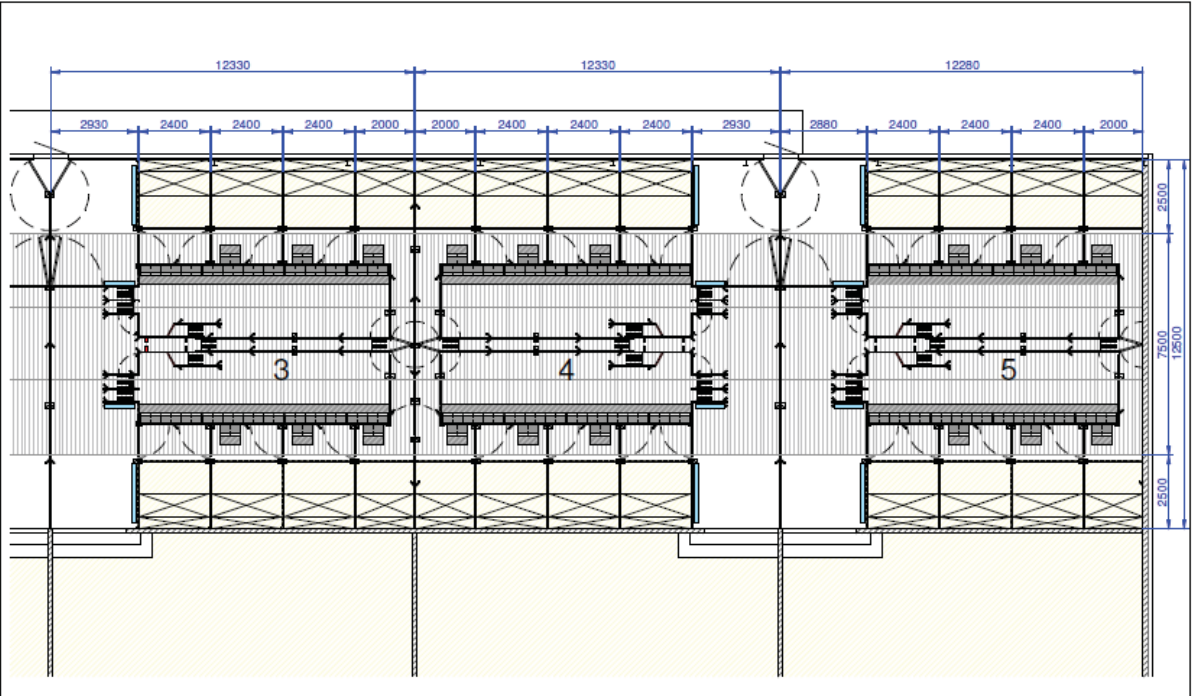
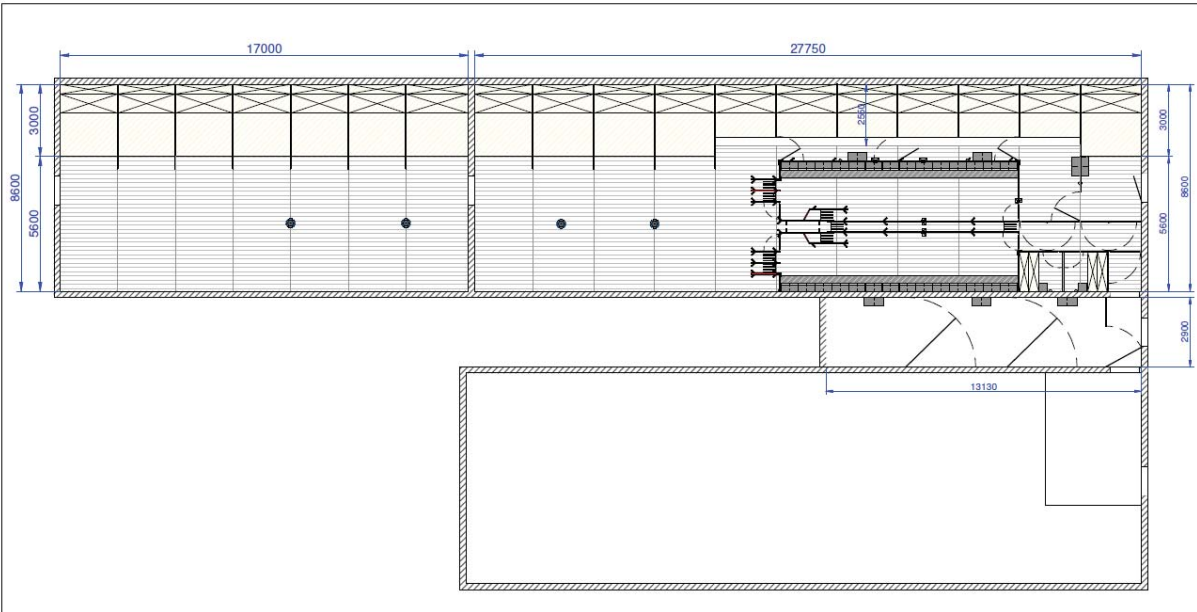

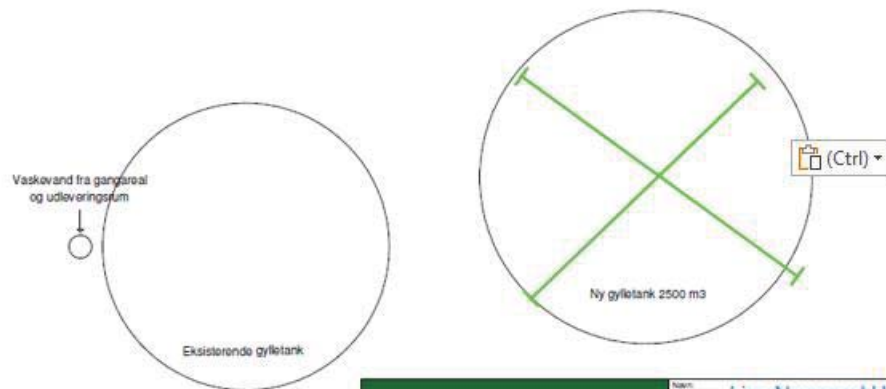
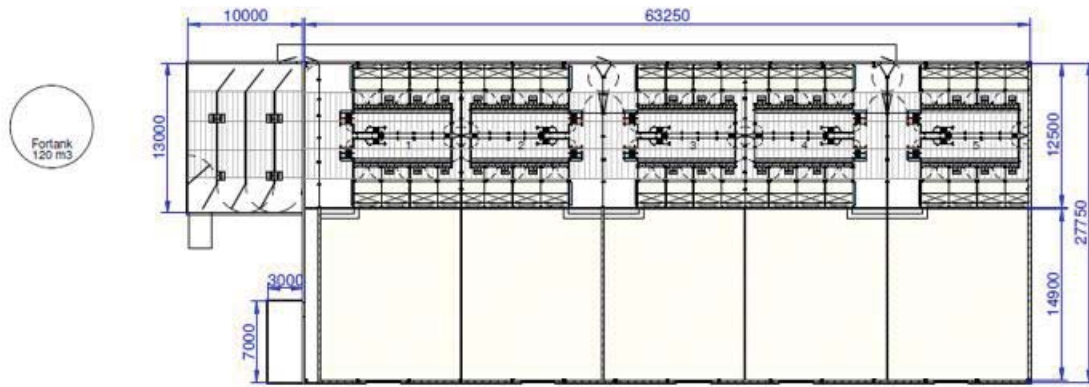

FODER SILO FODER SILO FODER SILO

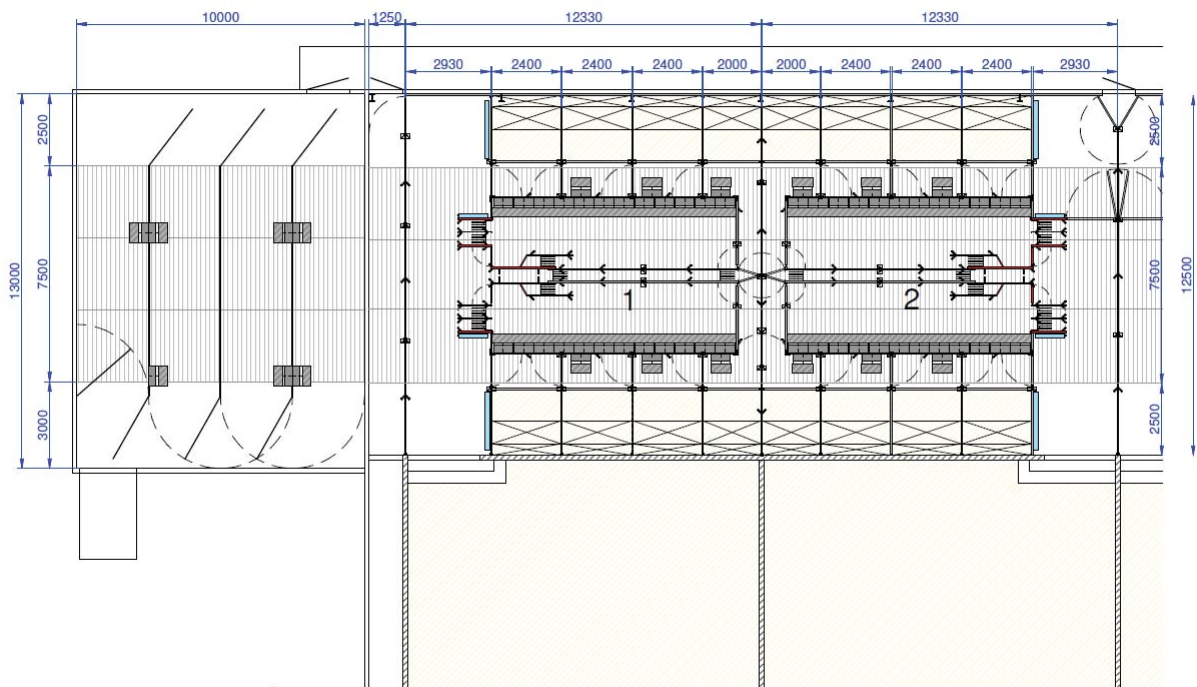

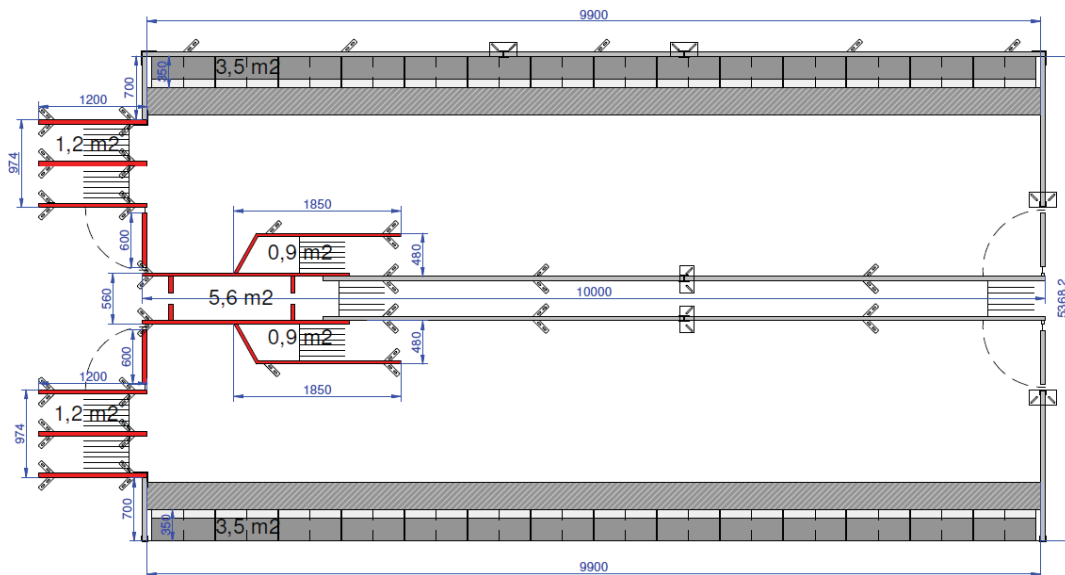
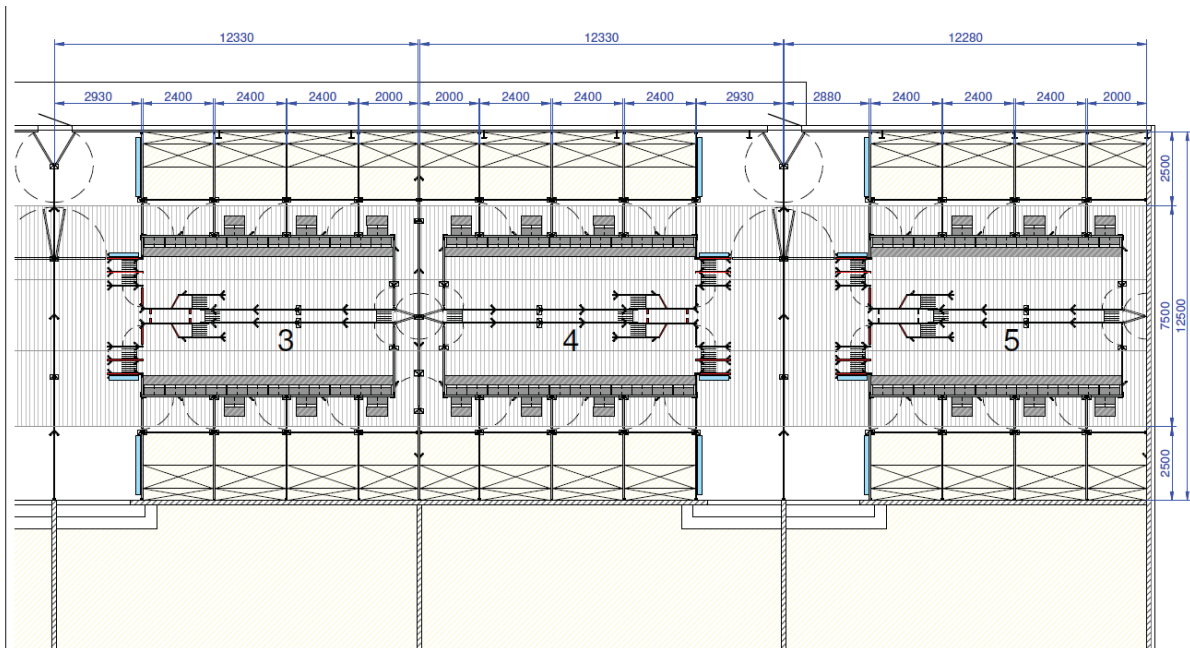
DOMINO Lise Nørgaard Hansen og John Ahle
Domino Pig Sort.

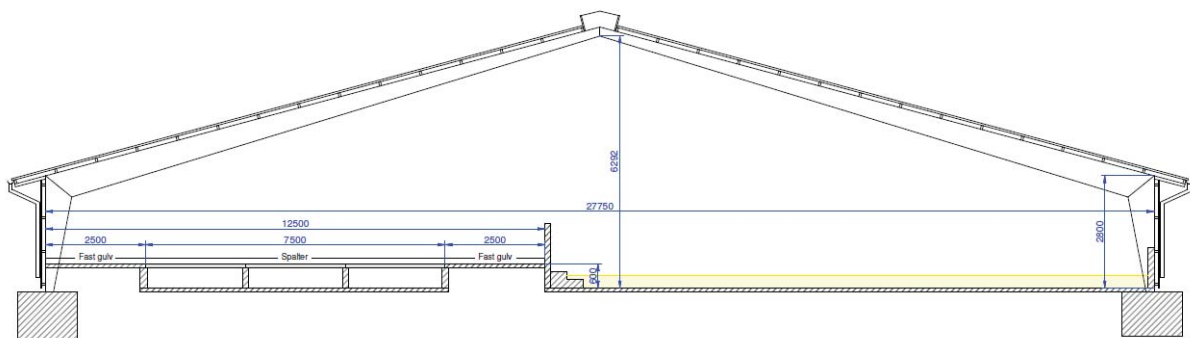
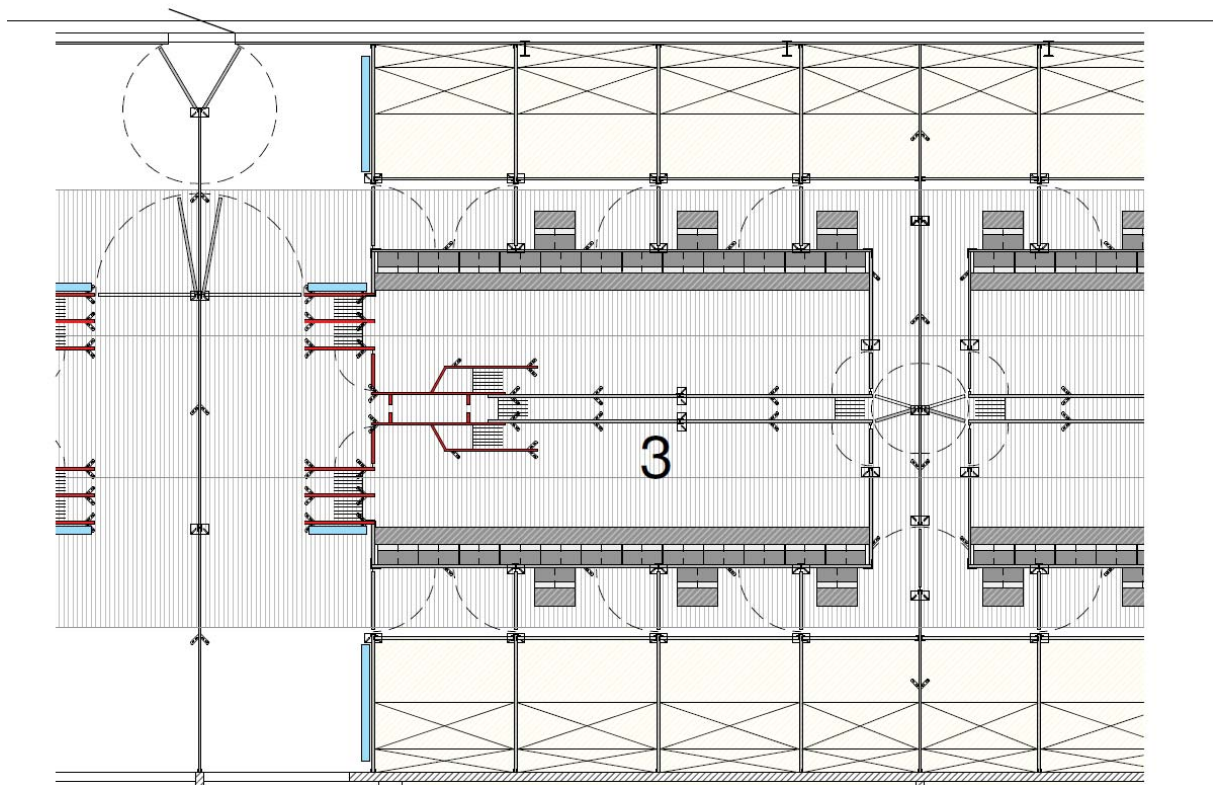
navn: **Lise Nornaard Hal**

Automater 7 m²
 Retursluser 2,4 m²
 Vægten + de 3 udgange 7,4 m²
 Ca. 30 m. inventar på 5 cm. 1,5 m²
 Ialt ca. 18,3 m² grisene ikke kan være på

 W. Domino A/S Ølholm Bygade 61 · DK-7180 Tørring Phone +45 75 90 41 20 · Fax +45 75 80 54 24 domino@domino.dk · www.domino.dk <small>Copyright W. Domino A/S</small>	Navn: Lise Nørgaard Hansen og John Ahle Projekt: Domino Pig Sort.	
	Tegning ej målfast	
Dato:	02-07-2024	Revider:
Kontaktperson:	Henrik Holbech/Søren Peter	Dato:
Kontaktmail:	hh@domino.dk	Side nr:
		13/13

Staldene vaskes efter hvert hold, hvilket nedsætter risikoen for sygdomme, nedsætter lugt- og ammoniakemissionen fra staldene og nedsætter støvet i stalden for både dyr og mennesker.

Der er overbrusning i staldanlægget, der nedsætter ammoniakemissionen fra staldene.

Håndteringen af gylle er med linespil, som kører kontinuerlig.

Der er opsat vandkopper fordelt i staldanlægget, så det er nemt for grisene at få adgang til vand.

Gyllehåndtering:

Gylle ledes til 120 m³ fortank og videre til beholdere. Der er linespil i den tidligere minkhal, der kører dagligt. Fra de 120 m³ fortank bliver gylle afhentet af biogas ca. en gang i ugen.

1.5 LOKALISERING OG BELIGGENHED

Området, husdyrbruget ligger i, er domineret af landbrugsdrift, spredt bebyggelse og skov.

Ejendommen ligger ca. 2,5 km fra Alstrup By. Nærmeste enkeltbolig i landzone uden landbrugspligt ligger ca. 255 m fra anlægget og samlet bebyggelse ca. 1,5 km (afstandene er målt fra lugtcentrum).

Ejendommen er beliggende udenfor fredninger men indenfor skovbyggelinje. Eftersom det er landbrugsbyggeri, vurderes det muligt at etablere stalden indenfor skovbyggelinje.

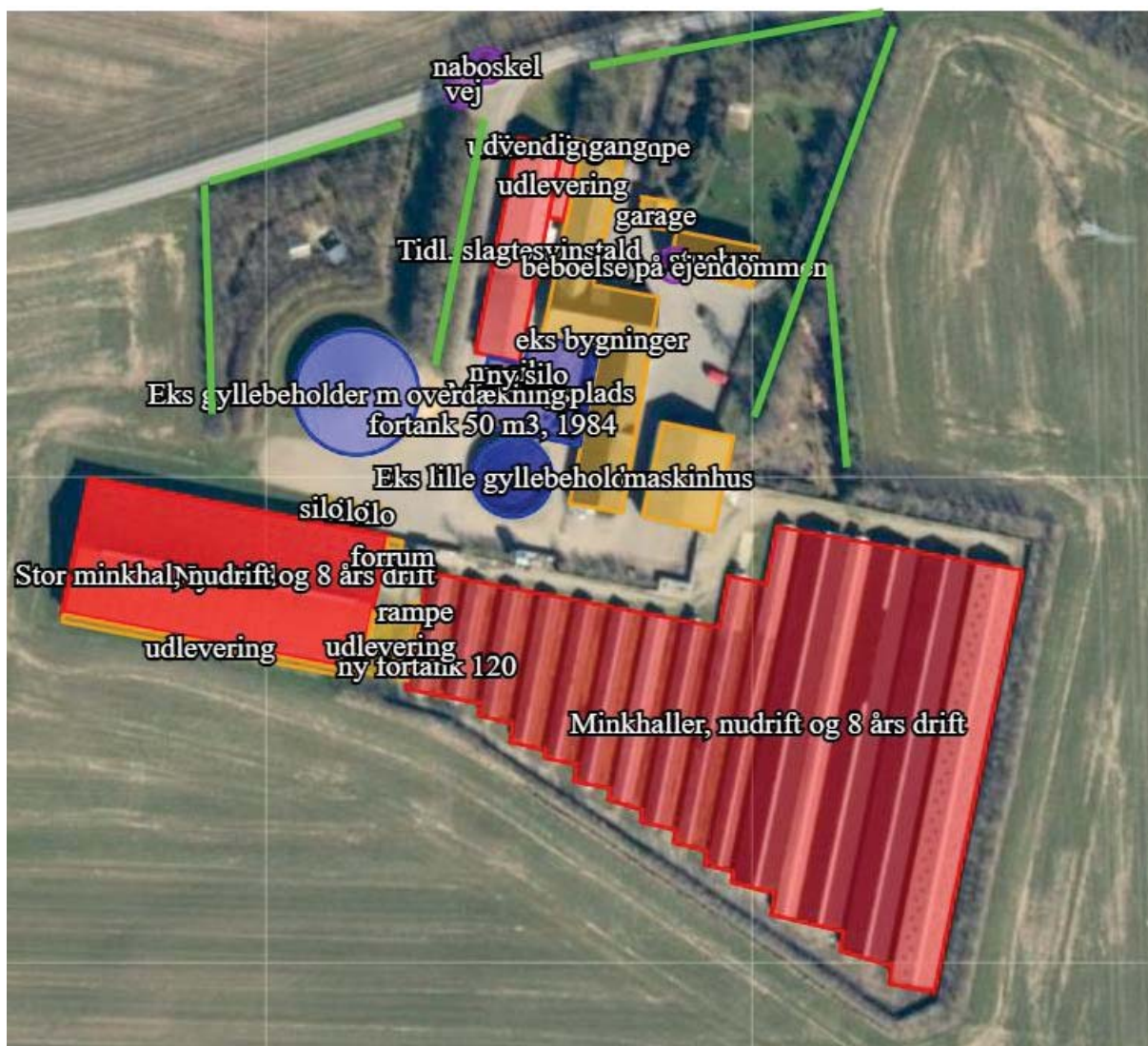
Kort med placering af stalde:

Det er den eks. sl.svinestald og stor minkhal, der anvendes til sl.svineproduktion.

Der er beplantet nord for ejendommen, hvilket skærmer udsynet til staldene. Beplantningen bevirker, at staldanlægget er skærmet godt ind både udseendemæssigt men også støj- og lugtmæssigt. Der er ikke nogen naboer syd for anlægget, hvor der ingen beplantning er.

Bygningerne er overvejende med gråt tag.

Nedenfor ses den eks. beplantning. Det forventes ikke, at der skal etableres yderlige beplantning. De smalle minkhaller bliver revet ned.

Det vurderes, at det ansøgte projekt ikke påvirker omgivelserne i negativ retning, og at der er taget tilstrækkeligt hensyn til de landskabelige værdier i det ansøgte projekt, eftersom det er eks. bygningsset der skal anvendes til sl.svinproduktion.

1.5.1 FASTE AFSTANDSKRAV

Nedenstående tabel viser, at afstandskravene fra eksisterende anlæg til omkringliggende omgivelser er overholdt.

Tabel fra Husdyrgodkendelse.dk

Afstande angivet

vandløb/sø - Vandløb og søer over 100 kvm

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	maskinhus	302
Staldbygning	Tidl. slagtesvinstald	351
Gødningslager	Eks gyllebeholder m overdækning	369

naboskel - Naboskel

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	udvendig gang	19
Staldbygning	Tidl. slagtesvinstald	16
Gødningslager	Eks gyllebeholder m overdækning	61

nabo - Nabobeboelse

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	stuehus	138
Staldbygning	udlevering	174
Gødningslager	Eks gyllebeholder m overdækning	214

vej - Offentlig vej og privat fællesvej

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	udvendig gang	20
Staldbygning	Tidl. slagtesvinstald	15
Gødningslager	Eks gyllebeholder m overdækning	55

beboelse på ejendommen - Beboelse på samme ejendom

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	stuehus	
Staldbygning	udlevering	25
Gødningslager	Eks gyllebeholder m overdækning	59

boring - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	stuehus	123
Staldbygning	udlevering	159
Gødningslager	Eks gyllebeholder m overdækning	199

Der søges om dispensation til aftand fra eks. sl.svinestald og udvendig drivgang til naboskel nord for staldanlægget. Der er 16 meter til naboskel, hvilket ikke kan overholde de 30 meter. Fra drivgangen er der ca. 19 meter.

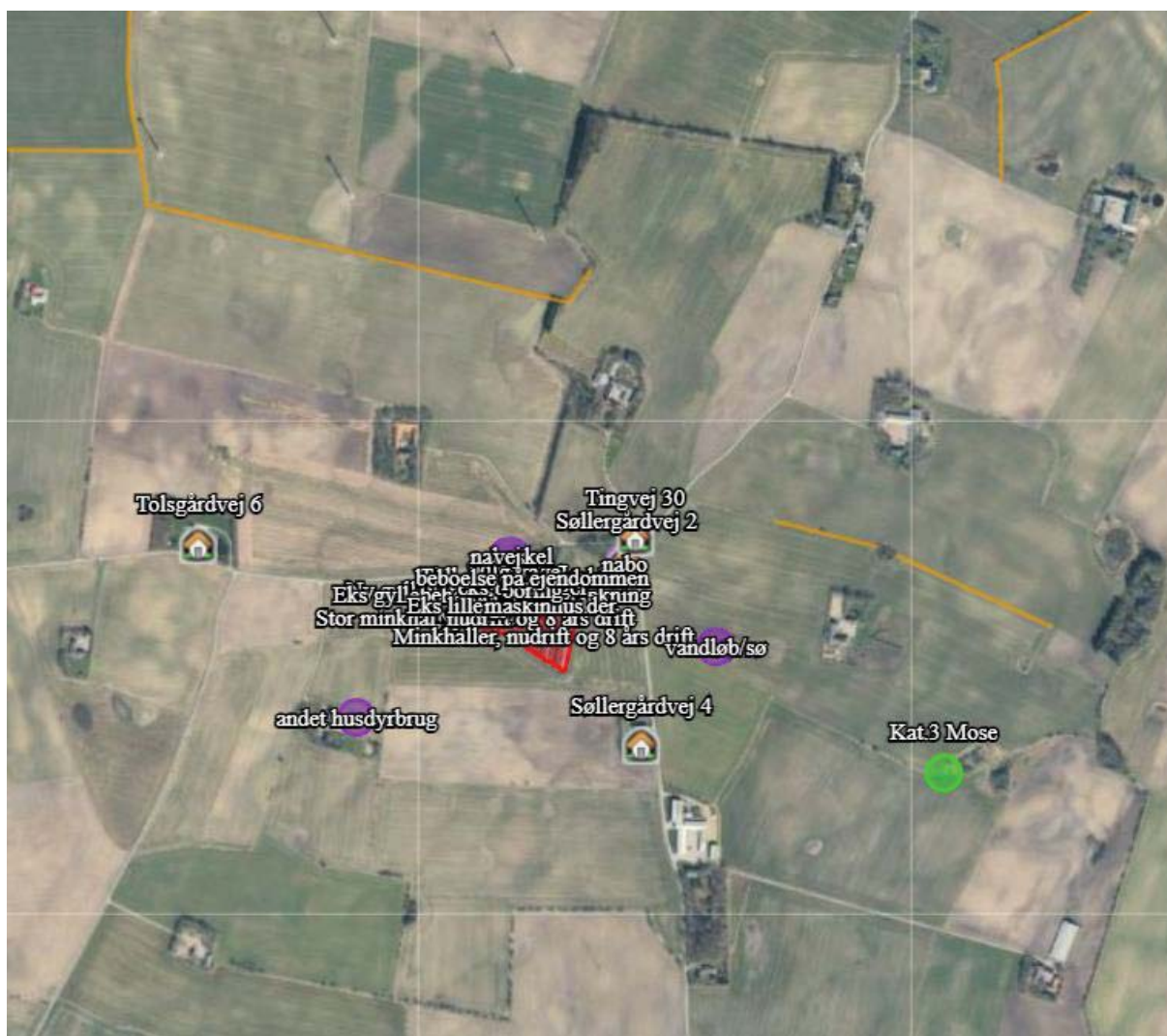
Det vurderes, at de faktiske afstande ikke påvirker projektet.

	Afstand fra anlægget	Lovkrav (minimum)
Boring, afstand fra møddingsplads	>25 m	25 m
Vandløb/dræn/søer	>15 m	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej fra eks. sl.svinestald	Ca. 15 m	15 m
Levnedsvirksomhed	>25 m	25 m
Beboelse på samme ejendom	Ca. 24 m	15 m
Skel, fra eks. sl.svinestald	Ca. 16 m	30 m
Nabobeboelse	>50 m	50 m

1.5.2 KORT OVER FREDNINGER OG BESKYTTELSESLINJER

Anlægget er beliggende udenfor fredninger beskyttelseslinjer. Det vurderes derfor, at projektet ikke har betydning for fredninger og beskyttelseslinjer.

- Beskyttede sten- og jorddiger

Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linieformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer.

Der er beskyttede diger beliggende ca. 400 meter øst for anlægget. Der er ingen diger, der bliver påvirket af projektet.

-Fredede fortidsminder

Der er ingen fredninger indenfor 1.000 meter af ejendommen.

Det vurderes, at ingen af disse bliver påvirket af husdyrbruget på Tolsgårdvej

1.6 FORANSTALTNINGER TIL BEGRÆNSNING AF DET ANSØGTES VIRKING PÅ MILJØET

1.6.1 AMMONIAKEMISSION

Emissionen af ammoniak er beregnet via www.husdyrgodkendelse.dk:

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3932,6	107,5	4040,1
Nudrift	3211,9	344,7	3556,5
8 års-drift	3060,2	344,7	3404,8

Det vurderes, at ammoniakemissionen fra produktionen ikke vil påvirke omgivelserne i væsentlig grad.

1.6.2 AMMONIAKDEPOSITION TIL NATUROMRÅDER

I det følgende er ammoniakdepositionen til omkringliggende naturområder blevet beregnet og beskrevet.

Generelt vurderes det, at da alle afskæringskriterier er overholdt er der ikke grundlag for at stille yderligere krav om ammoniakreduktion fra ejendommen.

Kategori 1 naturområde:

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Det skal bemærkes, at ikke alle naturområder, særligt søer, kan findes i ansøgningssystemet eller kan findes i et offentligt tilgængeligt lag på Danmarks Miljøportal (www.arealinformation.dk), idet det først kræver en konkret besigtigelse for at bestemme søernes naturtype.

For de Natura 2000-naturtyper, som ikke er kortlagt (primært søer), skal kommunen vurdere den eventuelle påvirkning. Ud over søer drejer det sig om Klinter eller klipper ved kysten (1230), Forstrand og begyndende klitdannelser (2110), Hvide klitter og vandremiler (2120), Kystklitter med havtorn (2160), Kystklitter med gråris (2170), Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter (8220) og Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter med pionerplantesamfund (8230).

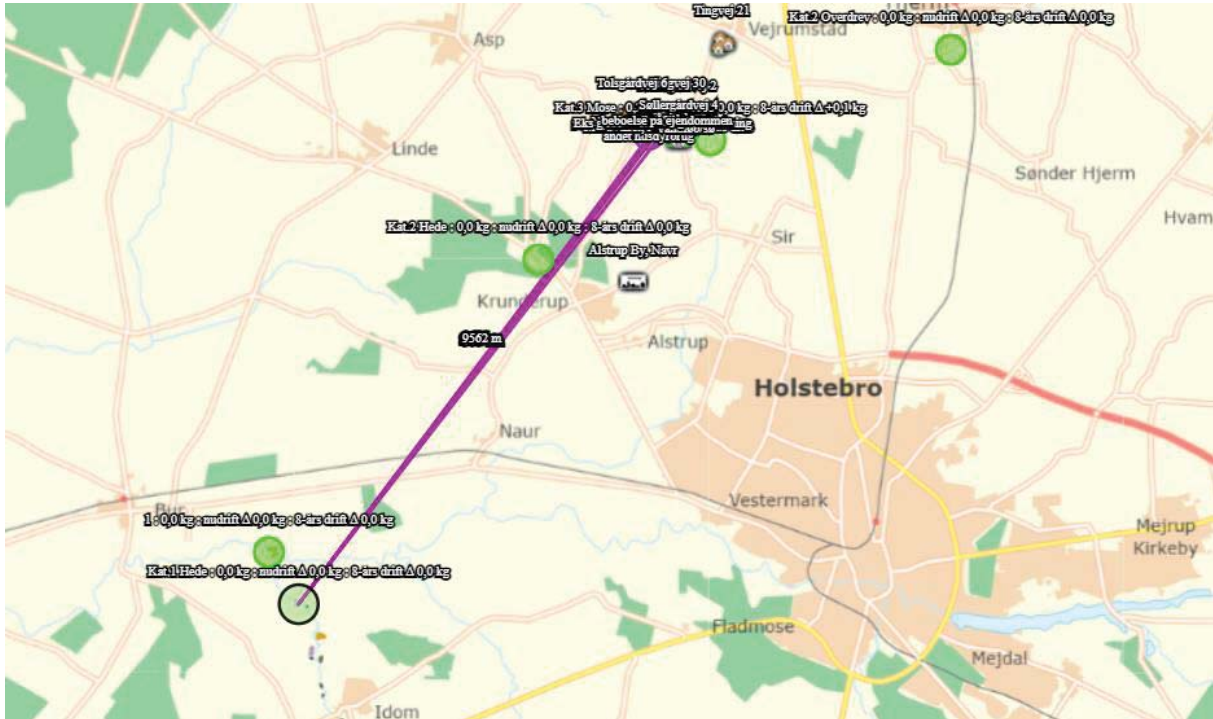
Kategori 1-natur omfatter ligeledes § 3-heder og -overdrev inden for Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

For kategori 1-natur gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

- 0,2 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom ud over ansøger)
- 0,4 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)
- 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

Habitatnatur, ammoniakfølsomme naturtyper, heder og overdrev i N2000 områder:

- ❖ Nærmeste Natura2000 område ligger ca. 9,5 km fra ejendommen. Der er en totaldeposition på 0,0 kg N pr. ha pr. år.

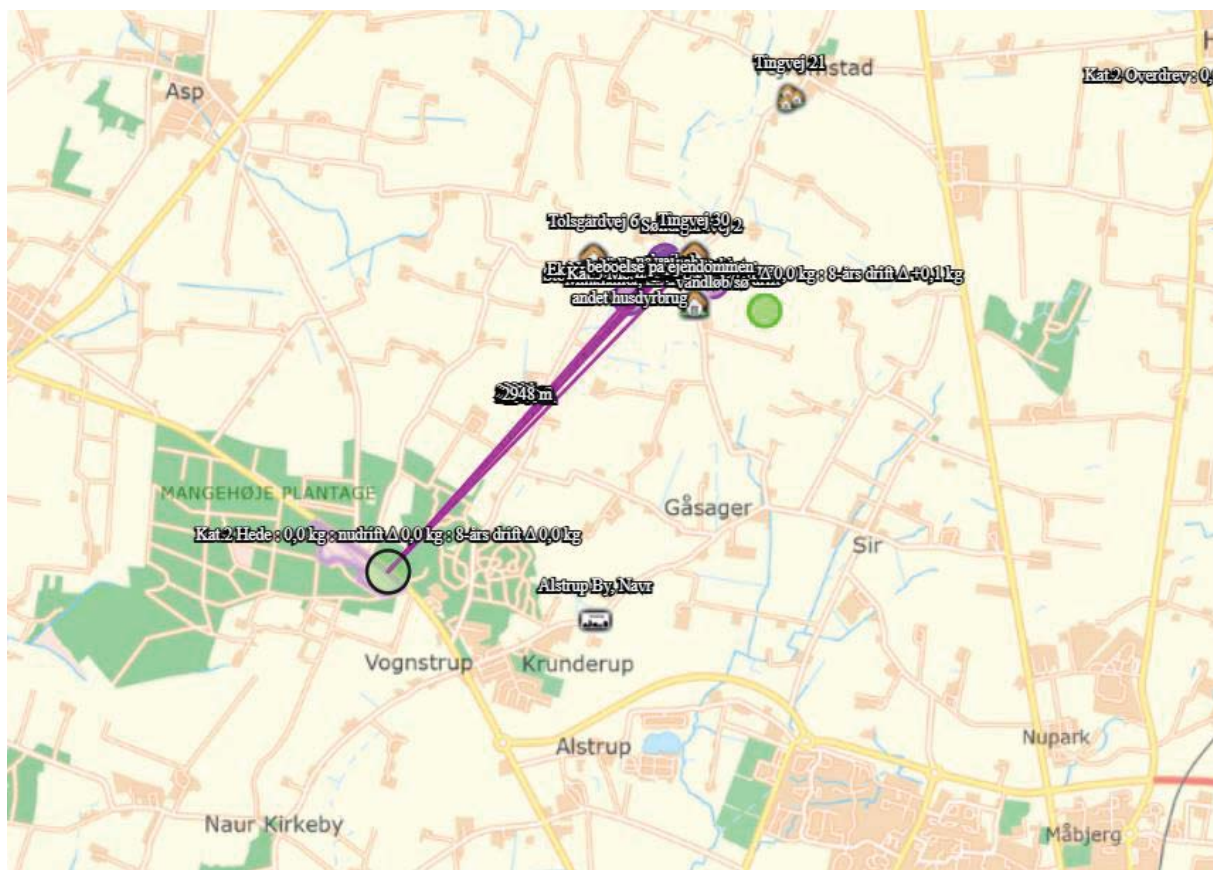
Totaldepositionen overholder dermed under Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau på henholdsvis 0,2, 0,4 og 0,7 kg N/ha/år, det vurderes derfor, at området ikke vil få en negativ påvirkning.

Kategori 2 naturområde:

For højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, som ligger udenfor internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 2-natur) er beskyttelsesniveauet en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha år.

Ammoniakfølsomme naturtyper (§7) samt heder >10 ha og overdrev >2,5 ha:

- ❖ Nærmeste Kat 2 naturområde ligger ca. 2,9 km sydvest fra ejendommen. Der er en totaldeposition på 0,0 kg n pr. ha pr. år.
- ❖ Det vurderes, at afsætning af ammoniak fra produktionen til § 7-området ikke indebærer nogen risiko for en negativ påvirkning af kategori 2-natur på grund af den store afstand til området, og totalbelastningen er under 1 kg N/ha/år.

Kategori 3 naturområde:

For heder, og overdrev samt moser og ammoniakfølsomme skove uden for internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 3-natur) er beskyttelsesniveauet en merdeposition på 1,0 kg N/ha år. Sidstnævnte beskyttelsesniveau kan dog ud fra en konkret vurdering fastsættes højere.

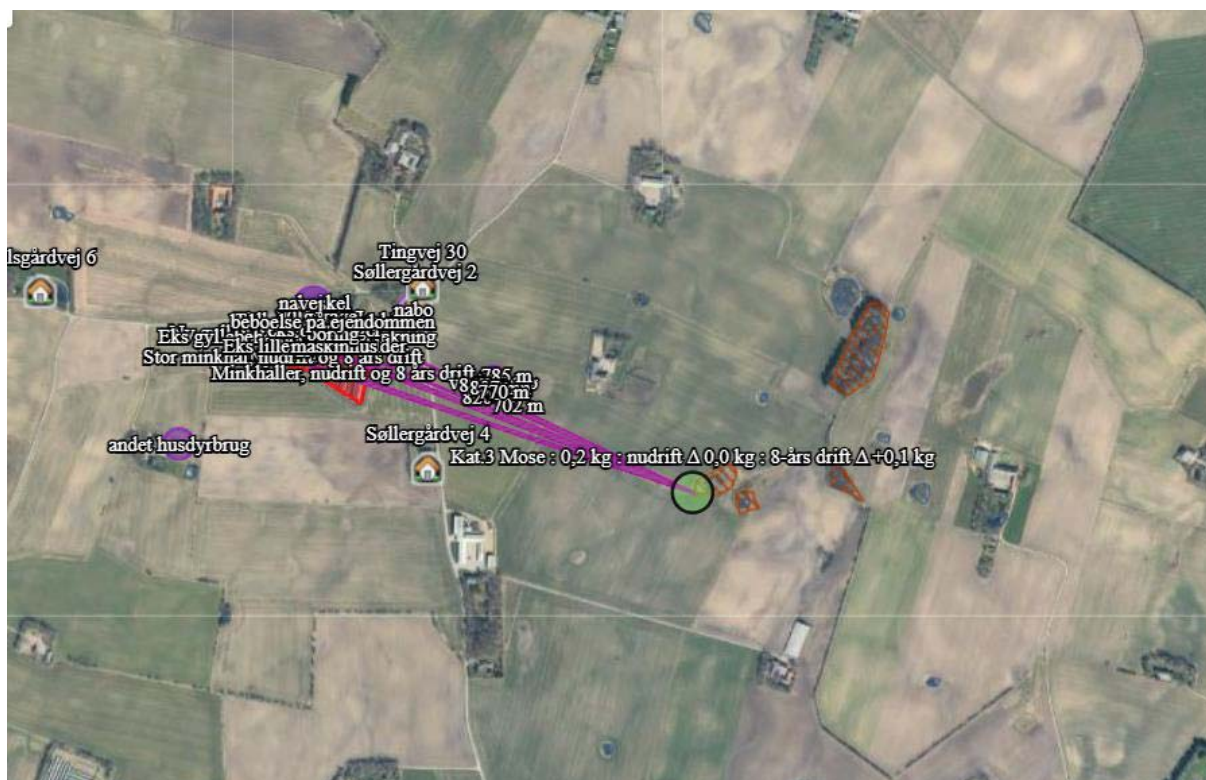
Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«,
- 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller
- 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove, og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.

Heder, moser og overdrev (§ 3 natur) som ikke samtidig er omfattet af kategori 1 og 2 samt ammoniakfølsomme skove:

- ❖ Ca. 700 meter øst for ejendommen er der et moseområde. Beregninger viser, at merdepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N pr ha pr år.

På baggrund af den beregnede ammoniakdeposition til omkringliggende naturområder vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil medføre forringelse eller tilstandsændring af naturkvaliteten. Dette begrundes med, at bekendtgørelsens afskæringskriterierne og beskyttelsesniveauer, for de nærliggende naturområder er overholdt.

Nedenstående skærmpoint viser ammoniakdepositionen på de udvalgte naturområder:

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **4040,1** (kg NH₃-N/år)

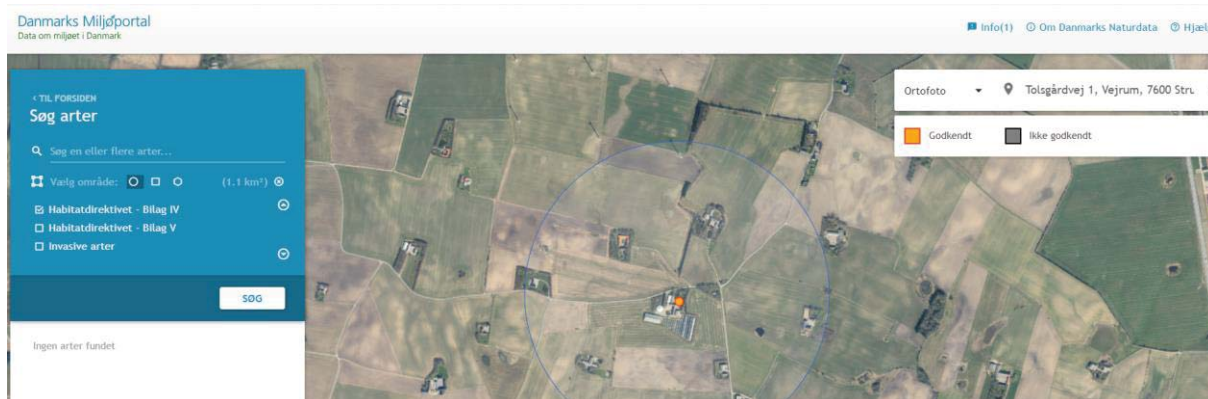
Meremission (8 års-drift): **635,2** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **483,5** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
5	Kategori 1	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
4	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
3	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
2	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
1	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kat.2 Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kat.2 Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kat.1 Hede	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kat.3 Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,2
Kat.2 Hede	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må ødelægges. Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" vurderes det, at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget.

Det vurderes, at det ansøgte ikke vil påvirke bilag IV arterne.

1.6.3 LUGTGENEAFSTANDE OG LUGTEMISSION

Beregningerne er foretaget i www.husdyrgodkendelse.dk.

Der kan forekomme lugtemission fra produktionen fra selve staldanlægget ved gylleudslusning/skrabning af kanaler og rengøring af staldanlæg og ved udbringning på marker. For at mindske risikoen for lugt foretages jævnligt rengøring i og omkring siloer og bygninger, og anlægget forventes ikke at give anledning til lugtgener ud over, hvad der er normalt for denne type af animalsk produktion. Derudover er staldene etableret med linespilanlæg, hvilket der har en lugt- og ammoniakreducerende virkning. Pt. er der undersøgelser der viser en lugtreduktion på 40 pct., det forventes at det kommer på teknologilisten indenfor et par år. Der etableres gyllekøling i den eks. minkhal, hvilke reducerer ammoniakreduktionen fra staldanlægget.

Det vurderes, at der ikke vil være væsentlige lugtmæssige gener ved det eks. produktionsanlæg.

Staldene er naturlig ventileret. I staldene mindskes lugten ved, at der jævnligt rengøres, samt at der er overbrusning.

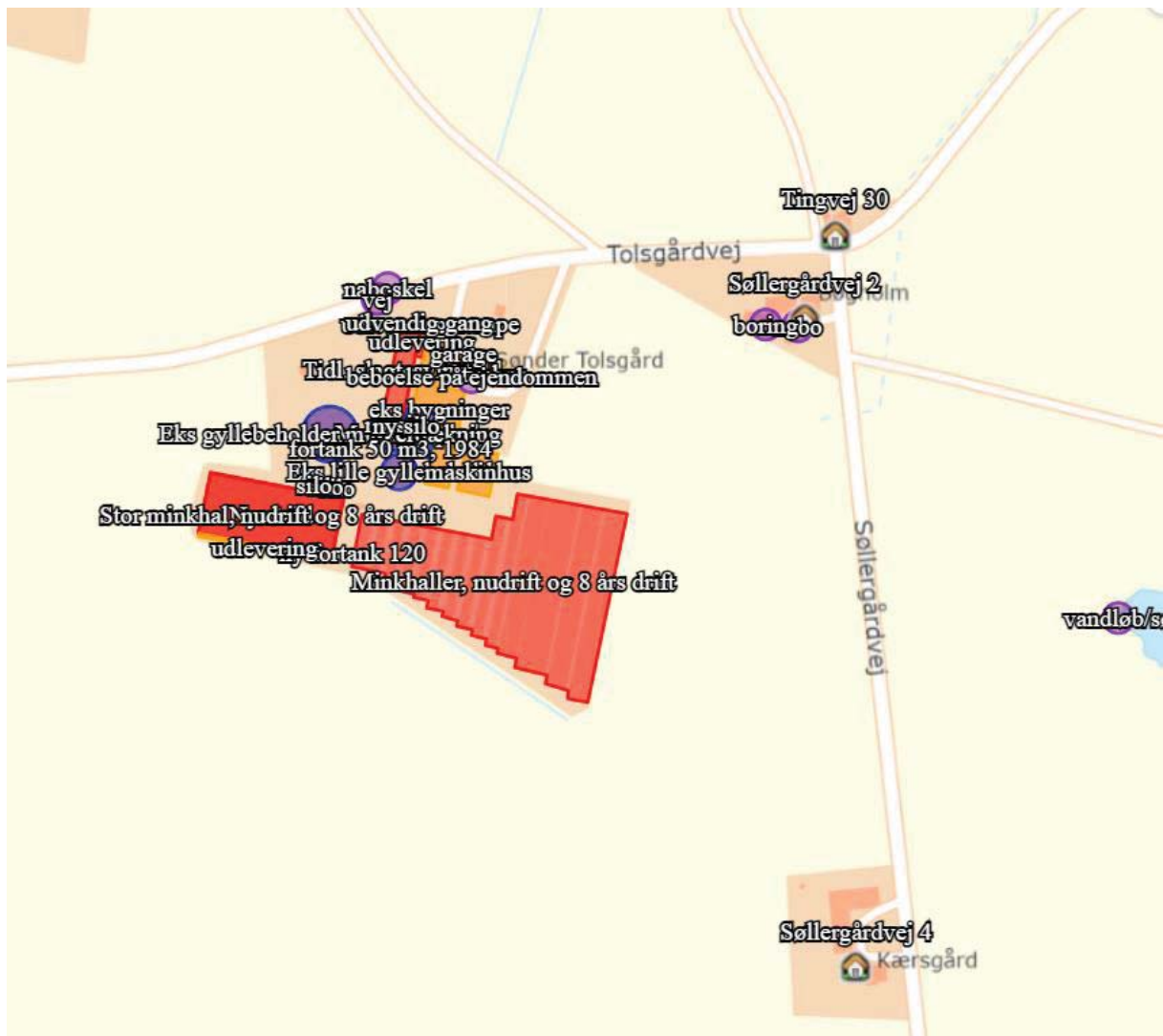
Der er etableret overbrusningsanlæg på bedriften for på den måde at sikre, at grise har mulighed for afkøling i varme perioder. Samtidig kan en god drift og styring af overbrusning af gødearealer medvirke til at kontrollere dyrenes gødeadfærd og dermed medvirke til at sikre, at husdyrgødningen hurtigt føres fra stald til lager. Herved mindskes både lugtgener og ammoniaktab, og muligheden for udklækning af fluelarver reduceres. Desuden kan overbrusningsanlæg have en positiv effekt på mængden af støv i stalden.

Nedenfor er vist lugtberegningerne fra husdyrgodkendelse.dk.

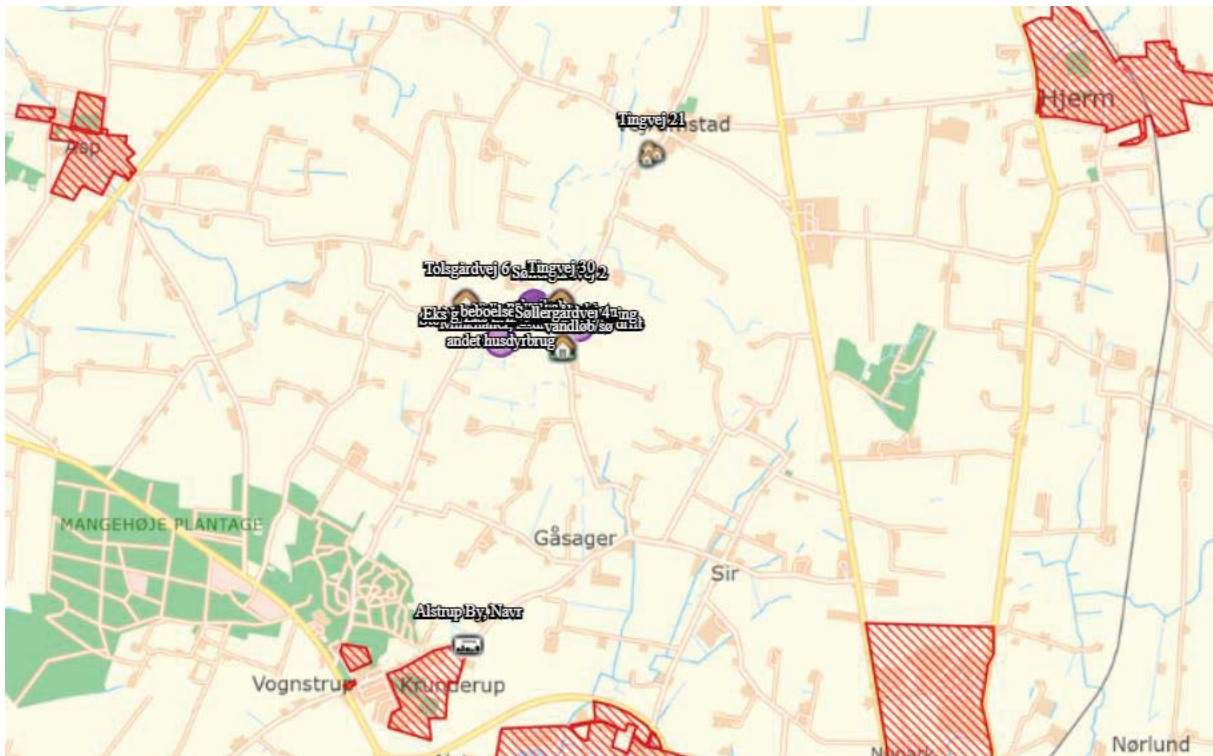
Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Søllergårdvej 2	0	NY	253,1	253,1	255,9	Ja
 Søllergårdvej 4	0	NY	253,1	202,5	349,5	Ja
 Tingvej 30	0	NY	253,1	253,1	283,8	Ja
 Tolsgårdvej 6	0	NY	253,1	253,1	482,9	Ja
 Tingvej 21	0	NY	528,5	528,5	1577,7	Ja
 Alstrup By, Navr	0	NY	694,5	659,8	2558,9	Ja

Kort over placering af nabo og samlet bebyggelse:

Kort over byzone og samlet bebyggelse:

Lugtkilder - staldluft

Luften fra staldene medbringer en given mængde lugt. I staldene mindskes lugten ved, at der jævnligt rengøres, samt at der er overbrusning. Derudover er der naturlig ventilation, så der er et stort luftskifte, da bygningen er helt åben i siderne.

Lugtkilder - husdyrgødning

Der vil være lugtgener i forbindelse med omrøring af gyllen umiddelbart før udbringning, samt ved udbringning af gylle. Generne vil være begrænset til en forholdsvis kort periode.

Udbringningen vil være begrænset til få dage om året og arbejdet foretages så vidt det er muligt indenfor normal arbejdstid.

Ved udbringning af gylle tages der hensyn til naboer.

Udbringning af gyllen foretages primært med slangeudlægger i veletableret afgrøde, men en del af gyllen nedfældes eller nedpløjes/nedharves forud for etablering af vinterraps og vårsæd for at minimere lugtgener og mindske ammoniakfordampningen.

Pumpning og håndtering af gylle i øvrigt foregår altid indenfor normal arbejdstid.

1.7 ØVRIGE EMISSIONER OG GENE BEGRÆNSENDE FORANSTALTNINGER

1.7.1 STØJ

Støjkilder på bedriften er husdyr, driften i øvrigt - herunder kørsel med landbrugsmaskiner samt til- og frakørsel af foder, produkter og dyr til ejendommen.

Støj fra husdyrbruget forventes ikke at være eller blive til væsentlig gene for de omkringboende, eftersom de lovpligtige afstandskrav er overholdt, og støjkilderne fra husdyrbruget ikke ligger udover, hvad der må forventes for et husdyrbrug af denne type.

Der er foretaget følgende forholdsregler for at minimere støj fra produktionen:

1. Der er opsat vandkopper, så alle dyr har nem adgang til vand uden der bliver slåskamp om det, derved mindsker det støj fra husdyrbruget.
2. Der vælges fodermidler med struktur i, da det giver mere rolige dyr
3. Lyset vil være slukket om natten, så dyrene sover og er rolige

Der findes ingen generelle regler for det maksimale støjniveau fra husdyrbrug i landzone. Miljøstyrelsen har angivet en række vejledende støjgrænser for virksomheder i det åbne land. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen, og det faktuelle støjniveau kendes derfor ikke, og kan ikke sammenholdes med de vejledende støjgrænser.

Det vurderes, at der ikke vil være støjgener fra ejendommen.

1.7.2 RYSTELESER

Virksomhedens bidrag til niveauet for vibrationsniveauet (dB re 10⁻⁶ m/s²) målt som det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S må ikke overstige værdierne i Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø Orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 9 1997,

Anvendelse	Tidspunkt	Vægtet accelerationsniveau L _{aw} i dB
Boliger i boligområder (hele døgnet)	Hele døgnet	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	18-7	75
Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	7-18	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	Hele døgnet	80
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85
Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse,	Hele døgnet	80

hvor der foregår følsomme aktiviteter		
---------------------------------------	--	--

Anvendelse	Tidspunkt	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet lydtryksniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	18-7	20	85
	7-18	25	85
Kontorer, undervisningslokaler, og lignende støjfølsomme rum	Hele døgnet	30	85
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35	90

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transport kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang, der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Rystelser fra ejendommen eller transport i forbindelse med driften af denne, forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne, og det vurderes, at grænseværdierne overholdes til alle områder nævnt i ovenstående tabeller.

1.7.3 LYS

Der er etableret dagslysstyring på belysning i staldene, og at udendørs belysning er dagslysstyret eller med bevægelsessensorer.

I staldanlægget er der belysning fra energibesparende neonrør og energibesparende pærer.

Det vurderes, at lysgener ikke vil være af væsentlig karakter, på baggrund af den beskrevne type og placering af belysning, og fordi der findes en del beplantning i nærheden af ejendommen.

1.7.4 FLUER OG SKADEDYR

For at bekæmpe skadedyr, som kan være til gene for naboer og for selve ejendommen, foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørsarealerne samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddelige og renholdt.

Fluer bekæmpes efter behov. Hvis der opstår problemer med fluer, vil de blive bekæmpet efter de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Agrøkologisk Institut.

Rottebekæmpelse foretages af autoriseret firma. Aftalen med det pågældende firma i dag, er at de kommer på ejendommen 6 gange årligt og tilser de opstillede kasser.

Rotter kan overføre sygdomme, æder mad og husdyrfoder og ødelægger bygninger og kloaksystemer. Enhver, der opdager rotter, har pligt til at anmelde det til kommunen. Det gælder for både private og virksomheder. Man kan forebygge rotter ved at rydde op udendørs, så de ikke har mulighed for at bygge rede og ved at sørge for, at de ikke har adgang til madrester, foderrester og korn.

Det vurderes, at fluer bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Agroøkologisk Institut, såfremt der opstår behov derfor.

Det vurderes, at der på baggrund af det oplyste, ikke vil ske en væsentlig opformering af fluer og skadedyr på husdyrbruget, og ejendommens skadedyrsbekæmpelse vurderes at være tilstrækkelig.

1.7.5 STØV FRA STALDE OG FODER

Der kan opstå støvgener for omkringboende og forbipasserende, ved levering af foder/indblæsning i silo, kørsel på grusveje.

Fuldfoder til grisene blæses ind i lukkede siloer med støvposer, så der ikke er støvproblemer.

Indgang til staldene er væk fra vejen, og det vurderes, at transport til og fra ejendommen ikke giver støvgener for de omkringliggende naboejendomme. I tørre perioder med kraftig vind kan der opstå støvgener ved kørsel på grusveje, men det vil være af en begrænset og lokal karakter, og forventes ikke at genere omkringboende eller trafikanter.

Det vurderes, at der ikke vil være udfordringer med støv i forbindelse med produktionsanlægget.

1.7.6 RENGØRING

Staldene rengøres efter hvert hold. Dybstrøelsen tømmes ud af staldene og afhentes af biogas. Der vil ikke være dybstrøelse på møddingspladsen.

Staldene iblødsættes og nedvaskes med højtryksvasker.

Det vurderes, at der foretages de nødvendige foranstaltninger til at opretholde en god hygiejne i staldene.

1.7.7 SPILDEVAND OG VANDFORBRUG

Fra ejendommen vil der være husspildevand, sanitetsvand, vaskevand fra stalde. Der er offentlig kloakering i området.

Staldene bliver kontrolleret dagligt, og hvis der opstår utilsigtet og synligt vandspild vil det blive opdaget og repareret med det samme.

Der er opsat vandkopper fordelt i staldene, så alle dyr har adgang til vand, så der er optimale forhold for adgang til vand for svinene og et lavt drikkevandspild.

Inden vask af stalden sættes stalden i blød, hvorefter stalden vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende. Der bruges mindst mulig vand til overbrusning. Overbrusning bruges som køling af dyrene i de varmeste måneder af året og nedsætter desuden ammoniakfordampning, lugtemissionen og støv.

Staldanlægget vil blive gennemgået jævnlige, så utætte rør og drikkeventiler vil blive udskiftet, så snart det opdages.

Der forventes et vandforbrug på ca. 6.800 m³ pr. år.

Spildevand tildelt gyllebeholder

Vaskevand fra stald opsamles i gyllekanalerne og føres hermed til gylletanken. Mængden af vaskevand indgår i behovet for opbevaringskapacitet i beholderen. Vaskevandet udspreddes med husdyrgødningen.

Dr ændres ikke på håndtering af regnvand, da det er eks. staldanlæg, der bruges til husdyrproduktion.

1.7.8 ENERGIFORBRUG OG VENTILATION

Der anvendes energi til ventilation, fodring, lys mv. Ved løbende renovering og reparation vil der være fokus på at vælge løsninger der minimerer energiforbruget f.eks. energibesparende lyskilder mv.

Lyset i staldene styres efter timer og lyser kun 15-16 timer i døgnet.

Der forventes et energiforbrug på ca. 100.000 kWh pr. år.

Det vurderes, at der tages de fornødne foranstaltninger i produktionsanlægget til minimering af energiforbruget.

1.7.9 OPBEVARINGSKAPACITET OG GYLLEHÅNDBLING

Gylle opbevares i en nye fortank 120 m³, og gylle fra gammel sl.svinestald kommer i fortank på 50 m³ og i gyllebeholder.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

Gyllebeholderne er stabile beholdere, lavet af typegodkendt beton, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger.

Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttet imod tæring.

En gang årligt tømmes gyllebeholderne, hvorved gyllebeholderne visuelt kan kontrolleres for evt. skader.

Der foretages lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholderne hvert 5. år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder. Der er gyllealarmer på i dag.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der er ingen stationære pumper, hvilket fjerner risikoen for tab af gylle til miljøet.

Der er to gyllebeholdere, nedenfor er angivet overfladearealet. Der forventes en gylleproduktion på ca. 4.700 m³ gylle. Der vil være til 9 mdr.s opbevaring på ejendommen. Biogas afhenter en gang om ugen.

"Dybstrøelsen/strøelse" bliver afsat til biogas og bliver afhentet af biogas i container.

Der er ingen opbevaring af fast møg på ejendommen.

Det vurderes, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig.

1.7.10 AFFALD OG KEMIKALIER

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, udviklet til formålet.

Brændbart affald i form af plastik, papirsække, aftøringspapir og tom rengjort emballage bliver opsamlet i container og bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller til kommunalgenbrugsplads.

Jern og metal afhændes til produkthandler og glas m.m. bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller til kommunalgenbrugsplads.

Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og -rester samt kanyler bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder, indleveres på genbrugsplads eller sendes med dyrlægen retur.

Det vurderes, der ikke vil ske nogen skadelig påvirkning, eftersom alt olie og kemikalier håndteres korrekt.

Det vurderes, at affaldshåndteringen lever op til kommunens krav til håndtering af affald.

1.7.11 TRANSPORTER TIL OG FRA EJENDOMMEN

Til- og frakørselsforhold

Arbejdskørsel til og fra produktionen skal ske ad Tolsgårdvej. Der er gode oversigtsforhold ved ud og indkørsel.

Transporter

Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med smågrise til ejendommen, slagtesvin til slagtning, husdyrgødning og foder. Transporterne med husdyrgødning er sæsonbetinget, mens levering/afhentning af smågrise/slagtesvin sker 1-2 gange ugentligt.

På dage med gyllekørsel er der en rimelig stor trafik med deraf følgende støjgener. Det tilstræbes at kørslen bliver holdt på hverdage i normal arbejdstid, men i højsæsonen vil der være øget trafik på - og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter.

Gyllen transporteres med traktor og gyllevogn ud til udbringningsarealerne.

Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 06-18, dog kan kørsler med levende dyr ske tidligere. Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt. Derudover er produktionsanlægget beliggende langt fra byzone.

Nedenfor er angivet transportvej til ejendommen.

1.8 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

På ejendommen påtænker ansøger følgende egenkontrol af produktionen:

- ❖ Alle dyr tilses minimum en gang dagligt og alle regler vedr. dyrevelfærd opfyldes.
- ❖ Staldene, inkl. mekanisk udstyr, kontrolleres dagligt, og der udføres små reparationer med det samme eller tilkaldes service.
- ❖ Der føres logbog over gyllebeholdernes (uden teltoverdækning) flydelag og alle gyllebeholderne er tilmeldt de lovpligtige beholderkontrol.
- ❖ Den daglige drift af ejendommen drives efter principperne "Godt Landmandskab", således anlægget giver mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.
- ❖ Der er en sundhedsaftale med dyrlæge, hvor besætningens generelle sundhed vurderes og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning.
- ❖ Der tages i videst muligt omfang hensyn til naboer i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.
- ❖ Personalet på ejendommen bliver løbende efteruddannet.
- ❖ Foder tilpasses dyrenes behov og sundhed.
- ❖ Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof.
- ❖ Al produktion tilrettelægges således at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.
- ❖ Rengøring i og omkring bygningerne og silo, foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer bl.a. at der ikke opstår uhygiejniske forhold, ressourcepild eller punktforurening.

1.8.1 DOKUMENTATION:

For at kunne dokumentere miljøgodkendelsen kan følgende fremvises på kommunens forlangende:

- Foderplaner
- Slagteriefregninger
- CHR-registreringer
- Registrering af årligt forbrug af el og vand
- 10 års beholderkontrol og logbøger over flydelag
- Minimiljøledelse

1.9 BAT-EMISSIONSNIVEAU, AMMONIAK

BAT-kravet for ammoniakemissionen fra husdyrbruget er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Af nedenstående fremgår det, at BAT niveauet er overholdt.

Af nedenstående skærmpoint fra den gældende miljøgodkendelse er BAT beregnet til 4.040 kg N.

På baggrund heraf vurderes det, at BAT for staldanlægget er overholdt.

Skærmpoint af BAT beregning fra Hudyrgodkendelse.dk:

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3944	108	4052
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3933	108	4040
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	12
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

1.9.1 TEKNOLOGIER OG TIL- OG FRAVALG AF TEKNOLOGI

Bedriftens ansvarlige har fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, og dermed tab af ammoniak til omgivelserne, samt til dyrenes velfærd.

Bedriften og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter.

De eks stalde er indrettet med fast gulv og spalter. Der anvendes overbrusning af gødearealet, så det renholdes og så ammoniak- og lugtemissionen reduceres.

Staldene er indrettet, så der kan rengøres efter hvert hold og derved nedsætte risikoen for sygdomme, nedsætte lugt fra staldene og mindske støvet i stalden for både dyr og mennesker.

Håndteringen af gylle er med linespilanlæg, som kører hver dag. Håndtering af gylle vil foregå i lukket rørsystem, og foregår indenfor normal arbejdstid.

1.9.1.1.1 Teknologiblade

Til sl.svin findes følgende teknologiblade:

- ❖ Luftrensning
- ❖ Delvist fast gulv
- ❖ Overdækning af gyllebeholder
- ❖ Køling af gylle i svinestalde
- ❖ Svovlsyrebehandling af gylle

1.9.1.1.2 Valg af teknologi

Der er valgt gyllekøling til reduktion af ammoniak fra staldanlægget for at overholde BAT. Der er naturlig ventileret stalde, hvilket er udfordret i forhold til teknologivalg. Dette gør at vi er nødt til at etablere noget teknologi, selv om det er en naturlig ventileret stald.

Der er valgt delvis fast gulv i de eks. stalde. Herved minimeres ammoniak og lugt fra staldene.

Der er linespilanlæg i staldene, og der er foreløbige undersøgelser der viser, at lugt fra staldanlægget reduceres med ca. 40 pct.

Proteinindholdet i foderet optimeres løbende, så der fodres efter grisenes behov, og derved sker der ikke en merudledning.

Overdækning af gyllebeholder til reduktion af ammoniak fra produktionen.

1.9.1.1.3 Fravalg af teknologi

- ❖ Forsuring
- ❖ Luftrenser

Begrundelse for fravalg af teknologi i eks staldanlæg er, at det er en åben naturlig ventileret stald, så det giver ikke mening at sætte teknologi i stalden udover gyllekøling.

1.9.2 BAT DAGLIG DRIFT

Bedriftens ansvarlige har fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, og dermed tab af ammoniak til omgivelserne, samt til dyrenes velfærd.

Bedriften og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter.

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Dette søges opnået ved bl.a. at reduceret vand- og energiforbrug og ved reduktion af ammoniakfordampning fra staldene og lager.

Ansøger vurderer, at det er BAT at monitorere følgende procesparametre mindst en gang om året:

- ❖ Vandforbrug
- ❖ Energiforbrug
- ❖ Brændstofforbrug
- ❖ Antallet af indgående og udgående dyr
- ❖ Foderforbrug
- ❖ Gødningsproduktion

1.9.3 BAT FODRING

Svin fodres med færdigblandet foder, som opbevares i og fordeles med foderstrengene til krybber. Halm til foder/strøelse opbevares i halmhus/maskinhus. Grisene får foder ad libitum.

Foderplaner laves i samarbejde med en produktionsrådgiver med henblik på at opnå den mest optimale fodring af svinene og undgå overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttede næringsstoffer i gyllen.

På ejendommen anvendes fytase i foderet for udnyttelse af fosfor.

Det vurderes, at BAT for foder er opfyldt på ejendommen.

1.9.4 BAT OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING

- ❖ Gyllen opbevares i beholder.
- ❖ Der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen/andre ejendomme, således at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde.
- ❖ Gyllen opbevares i stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger.
- ❖ Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- ❖ Gyllebeholdere tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.
- ❖ Gylle omrøres umiddelbart før tømning af beholderen.
- ❖ Gyllebeholdere er underlagt beholderkontrol og er under dagligt opsyn.
- ❖ Der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholdere.
- ❖ Gylle suges fra de eksisterende beholdere og op i gyllevognen ved hjælp af en sugekran, der er påmonteret på gyllevognen. Sugekran minimerer risikoen for eventuelle uheld eller spild i forbindelse med påfyldningen af gyllevognen.

Det vurderes, at BAT for opbevaring af husdyrgødning er opfyldt på ejendommen.

1.9.5 MANAGEMENT

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Dette søges opnået ved reduceret vand- og energiforbrug og ved reduktion af ammoniakfordampning fra staldene.

Der foretages daglige tilsyn af bedriften og løbende vedligeholdelse af anlægget.

Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Logistikken i forbindelse med fodring og håndtering af dyr, er indrettet, så afstanden giver færrest muligt driftstimer.

Rengøring i og omkring bygningerne og siloer, foretages jævnlige, med henblik på at minimere risikoen for lugt, og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer, at der ikke opstår ressourcspild eller uhygiejniske forhold.

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

Affald bortskaffes, så vidt muligt, til genbrug.

Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning med dyrlæge og der er 10-12 årlige besøg af dyrlægen, hvor besætningens generelle sundhed vurderes, og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Herudover er der diverse rådgivningsbesøg.

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse og medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilke vilkår der er stillet til driften i den forbindelse. Medarbejdere holdes ajour med nye krav og regler på regelmæssige personalemøder.

Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof og produktionen tilrettelægges således, at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.

Der anvendes fluebekæmpelse i anlægget.

1.9.6 FOREBYGGELSE AF UHELD

Det er vurderet, at der sker forebyggelse af uheld på ejendommen med udgangspunkt i nedenstående beskrivelser.

Anlæg og tekniske foranstaltninger renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad at det sikrer en korrekt brug og effekt. Medarbejderne er grundigt introducerede til opgaverne, hvilket er med til at sikre, at disse bliver udført korrekt, og med minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af kemikalier, gylle, olie mv. Ejer og andre med fast adgang til bedriften bliver vejledt i beredskabsplanen.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

En gang årligt tømmes gyllebeholderen, i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderen visuelt kan kontrolleres for evt. skader. Der foretages desuden lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholderen hvert 10 år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Ved at følge de retningslinjer der er anført i beredskabsplanen forventes skadevirkninger ved evt. uheld minimeret, da der vil ske forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, oppumpning m.v.

1.9.7 BEREDSKABSPLAN

Ved at følge de retningslinjer der er anført i beredskabsplanen forventes skadevirkninger ved evt. uheld minimeret, da der vil ske forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, oppumpning m.v.

Ejer og andre med fast adgang til bedriften er/bliver vejledt i beredskabsplanen, hvilken får en fast plads på staldkontoret. Beredskabsplan, der beskriver, hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer.

1.9.8 REDEGØRELSE FOR UHELD

Driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift, kan ske i forbindelse med håndtering og opbevaring af husdyrgødning og kemikalier, ved strømsvigt samt udslip af dieselolie.

1.9.9 UHELD MED GYLLE

I tilfælde af mindre gylleudslip vil gyllen samle sig om lækagestedet. Ved større gylleudslip opdæmmes med bigballer, og slamsuger og miljømyndigheder kontaktes med det samme.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

En gang årligt tømmes gyllebeholderen, i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderen visuelt kan kontrolleres for evt. skader. Der foretages desuden lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholderne hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

1.9.10 DØDE DYR

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, udviklet til formålet. DAKA (el. lign) tilkaldes efter behov. Derved undgås uhygiejniske forhold og at der kan observeres døde dyr af forbipasserende. Desuden kan ræve, hunde og vilde katte ikke komme til de døde dyr. Døde dyr afhentes af DAKA.

Det vurderes, at håndtering af døde dyr opfylder gældende lovkrav.

1.9.11 STRØMSVIGT

Ved længerevarende strømsvigt vil energiforsyningsgesellschaft blive kontaktet. Brand

Ved brand tilkaldes brandvæsenet.

Der er opsat pulverslukkere strategiske steder på ejendommen. Der iværksættes slukningsarbejde i det omfang det er forsvarligt. Dyr forsøges reddet ud.

1.10 HUSDYRBRUGETS OPHØR

Ved husdyrbrugets ophør, rengøres stalde- og gødningsopbevaringsanlæg. Evt. nedbrydning af stalde og fortank/gyllebeholder vil ske i henhold til gældende regler.

Der er ikke truffet foranstaltninger for forebyggelse af forurening ved virksomhedens ophør, da virksomheden ikke forventes lukket. Desuden vil en evt. forurening kun kunne stamme fra håndtering af gylle. Eftersom dette er lagt i faste rammer, anses det ikke for hensigtsmæssigt at foretage yderligere.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Alternative løsninger har været diskuteret, men det vurderes, at det ansøgte projekt tager hensyn til naboer og omgivende natur og miljø og opfylder kravene til en effektiv husdyrproduktion. Ejer har været tvunget til at nedlukke minkproduktionen og i stedet for at starte minkproduktionen op igen, er det valgt at etablere en sl.svineproduktion i naturlig ventileret stalde i det eks. produktionsanlæg i stedet for t bygge et nyt anlæg. Dette er med til at reducerer CO2 aftrykket ved at anvende det eks. produktionsanlæg.

0-alternativet beskriver forholdene, hvis udvidelsen ikke finder sted. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende godkendelse, dvs. at der er mulighed for at genetablere minkproduktionen.

1.11 GENERELLE VIRKNINGER

1.11.1 GRÆNSEOVERSKRIDENDE VIRKNINGER PÅ MILJØET

Det vurderes, at der ingen grænseoverskridende virkninger er fra husdyrbruget. Det vurderes, at der ikke vil være luftbåren forurening eller gener, der vil kunne påvirke nabolande.

1.11.2 BEFOLKNINGEN OG MENNESKERS SUNDHED

Husdyrproduktionen på ejendommen overholder alle lovens fastsatte krav i forhold afstands-krav og lugtgener til naboer, hvorfor det ikke forventes, at omkringboende bliver væsentligt generet af lugt fra husdyrproduktionen.

Støvgener minimeres ved at foderet håndteres i lukkede systemer og ved fornuftig håndtering af halm ved strøning, hvorfor det ikke forventes at omkringboende bliver væsentligt generet af støv fra husdyrproduktionen.

De fastsatte grænser for støjgener overholdes dag og nat, ved hensynsfuld kørsel med transporter og ved kørsel med hovedparten af transporterne indenfor almindelig arbejdstid minimeres støjgenerne, hvorfor det ikke forventes at omkringboende bliver væsentligt generet af støj fra husdyrproduktionen.

Der holdes generelt en god hygiejne og ved foderopbevaringen, så tiltrækningen af rotter og mus samt mulighederne for udklækning af fluelarver minimeres, hvorfor det ikke forventes at omkringboende er væsentligt generet af skadedyr fra husdyrbruget.

Smittebeskyttelse

Smittebeskyttelse er både beskyttelse af besætningens egne dyr mod indførsel af smittsomme sygdomme, beskyttelse mod spredning af sygdomme mellem forskellige besætninger og beskyttelse mod spredning af zoonotiske smitstoffer fra besætninger til det omgivende samfund (zoonoser er sygdomme, der kan smitte mellem dyr og mennesker).

Der er regler om smittebeskyttelse for svinebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale. For svinebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale gælder desuden særlige regler om zoonotisk smittebeskyttelse, hvor den besætningsansvarlige i samarbejde med besætningsdyrlægen skal udarbejde en zoonotisk smittebeskyttelsesplan, som har til formål at modvirke smittespredning fra besætningen.

1.11.3 BIOLOGISK MANGFOLDIGHED I FORHOLD TIL KATEGORI 1– OG 2-NATUR SAMT BILAG IV-ARTER

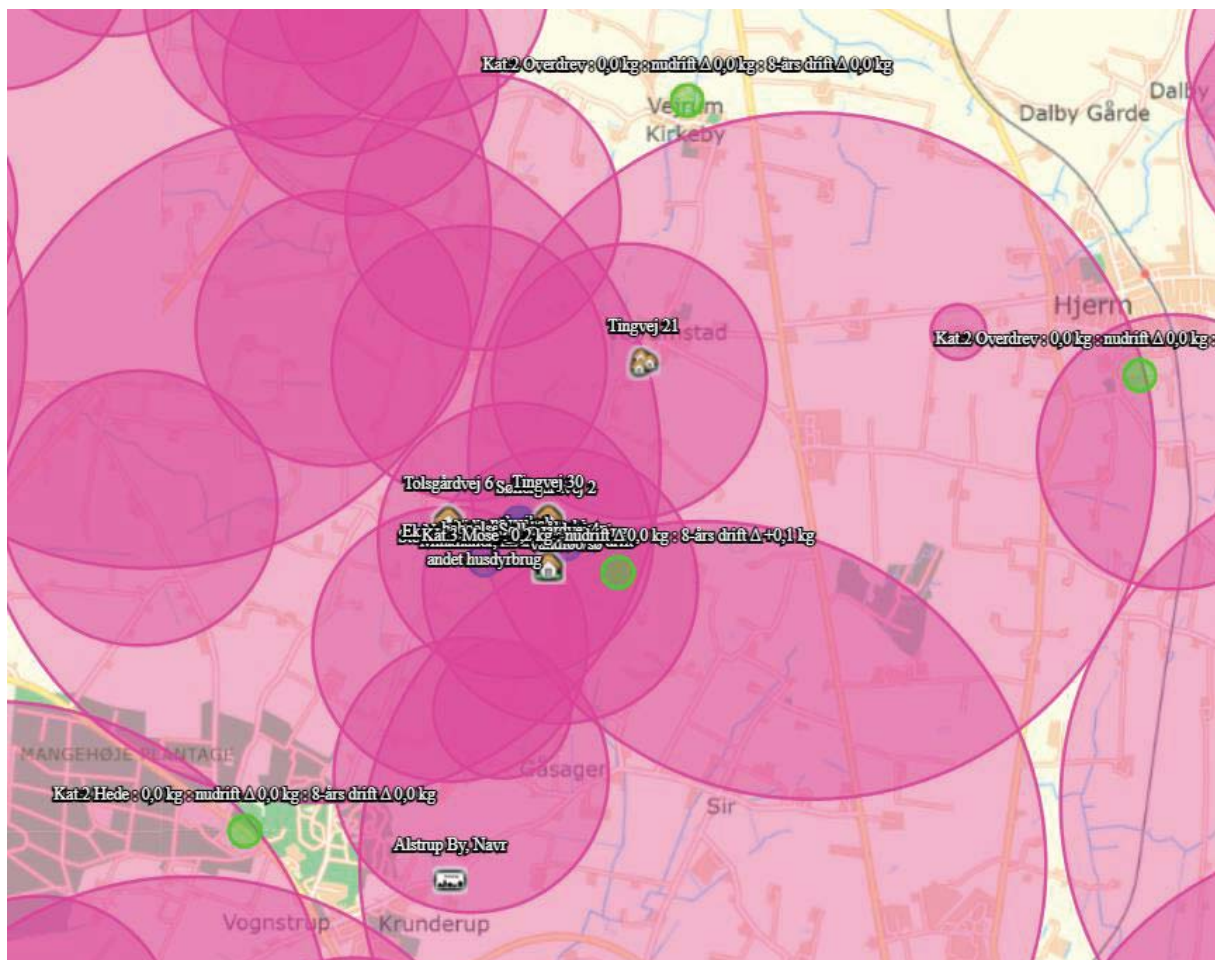

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget overholder alle lovens afskæringskriterier for ammoniakdeposition til kategori 1, 2- og 3 natur. Tilstanden af nærmeste kategori 1 naturområder forventes derfor ikke ændret af ammoniakfordampningen fra husdyrproduktionen på ejendommen.

Biologisk mangfoldighed

Nedenstående kortudsnit viser en illustration af husdyrtrykket i området omkring produktionsanlægget. Bilaget er udarbejdet på basis af de tilgængelige oplysninger om husdyrgodkendte ejendomme der findes via husdyrgodkendelse.dk. Det skal i den forbindelse bemærkes, at der er visse usikkerheder vedrørende disse data idet det ikke med sikkerhed er så stort et dyrehold som forventet (hvis godkendelserne ikke er udnyttet). Således kan den løbende strukturtilpasning i landbruget (afvikling/udvikling i husdyrholdet) være usikkert oplyst. Med baggrund i bl.a. oplysninger fra husdyrgodkendelse.dk vurderes det, at godkendelsen ikke

alene eller sammen med bidrag fra andre kendte ammoniakudviklinger – vil øge den samlede luftbårne kvælstofbelastning i området i uacceptabelt omfang.

Bilag IV arter

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring landbrugsejendomme og deres tilhørende arealer. Der forligger dog ingen registreringer heraf.

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget overholder alle lovens afskæringskriterier for ammoniakdeposition til kategori 1, 2- og 3 natur. Tilstanden af nærmeste kategori 1, 2 og 3 naturområder forventes derfor ikke ændret af ammoniakfordampningen fra husdyrproduktionen på ejendommen.

Eventuelle levesteder for bilag IV-dyrearter i området forventes ligeledes ikke at blive påvirket af husdyrproduktionen på ejendommen.

Det vurderes at godkendelsen ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder

1.11.4 JORDAREALER, JORDBUND, VAND, LUFT OG KLIMA

Udbringning af husdyrgødning fra gården reguleres af generel lovgivning for udbringning af husdyrgødning.

Generelt er markdriften omfattet af regulering mht. næringsstofftilførsel og sædskifte, hvilket har positiv betydning for jordens frugtbarhed og udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet. Det forventes ikke, at projektet har negativ indvirkning på luft eller klima.

1.11.5 MATERIELLE GODER, KULTURARV OG LANDSKABET

Der er taget højde for påvirkningen af materielle goder, kulturarv og landskabet. Der er ingen fredninger, der bliver påvirket af produktionen. Det vurderes, at ingen af disse tre parametre vil blive påvirket væsentligt i forbindelse med opførslen af byggeriet.

1.11.6 MILJØLEDELSE

IE-husdyrbrug skal indføre et mini-miljøledelsessystem med formulering og gennemførelse af en miljøpolitik med tilhørende miljømål. For hvert miljømål skal der udarbejdes en handlingsplan. Miljøarbejdet skal hvert år evalueres ligesom mål og handlingsplaner eventuelt skal justeres. Brugen og evalueringen af miljøledelsessystemet med tilhørende mål og handleplaner skal kunne dokumenteres ved tilsyn.

Med afsæt i husdyrbrugets miljøpolitik skal der således opstilles en handlingsplan med konkrete indsatsområder. Der kan her tages afsæt i relevante områder, hvor der kan gøres en indsats for at spare ressourcer:

- Råvarer: Foder, rengøringsmidler, andre hjælpestoffer, effektivitet, sprøjtemidler
- Vand: Drikkevandsspild, vaskevand
- Affald: Nedbringe mængden, sortering, genanvendelse
- Energi: Lys, ventilation, varmelamper, fyring, varmekilde, isolering, varmefordeling, genvinding, brændstof, dæktype, reduceret kørsel, udskiftning af materiel.

Kravet om indførelse og dokumentation af et miljøledelsessystem er en del af implementeringen af BAT-konklusionen og er indarbejdet i gældende lovgivning.

Ejendommens mini-miljøledelsessystem kan udarbejdes efter Miljøstyrelsens vejledning "Miljøledelse for landbrug". Nedenunder er Tolsgårdvejs mini-miljøledelse vist.

